

TAIKA ARTIMUOSE RYTUOSE

PRIKLAUSO NUO IZRAELIO?

Nors kai šios eilutės buvo rašomos dar nebuvo visai tikra, kad paliaubos tarp Izraelio ir jo arabų kaimynų bus pratęstos, tačiau visi ženklai byloja už tai. Dėl tos paprastos priežasties, kad Egiptas kariškai dar

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

nebuvo pakankamai stiprus tas paliaubas nutraukti, o Izraelis, nors labai norėtų sunaikinti arčiau Suez kanalo pritrauktas priešlėktuvinių raketų baterijas, tačiau toks žygis vargiai priartintų tikrą taiką, todėl nuo jo susilaikys. Be to, tos baterijos duoda neblogo pagrindą atsisakyti derėtis dėl taikos. Girdi, jei Egiptas nesilaikys paliaubų susitarimo, kaip galima pasitikėti jo žodžiu dėl taikos? O toji taika reikalauja Izraelio pasitraukimo iš jo užimtų teritorijų, kurių okupacija laiko po šachu ir Egiptą ir Jordaniją, atseit, jos yra didžiausias Izraelio kožiris.

Iš viso paskutiniųjų dienų istorija skaitosi kaip Senasis Testamentas, kur pats Dievas padeda savo išrinktai tautai. Nasseris, kuris vienas galėjo kalbėti visų arabų vardu, mirė. Jordanijoje 11 dienų karas tarp karaliaus Husseino

kariuomenės ir Palestinos pabėgėlių bent kol kas pasibaigė Husseino laimėjimu. Perversmai Irake ir Sirijoje valdžią atidavė į nuosaikesnes rankas. Naujas Sirijos valdovas gen. Hafizal - Assad nėra palankus Palestinos arabų Sirijoje suorganizuotai partizanų organizacijai Saiqa. Irakas atšaukė dalį savo kariuomenės iki šiol laikytos Jordanijoje. Ta kariuomenė, tiesa, nesudarė rimtesnės grėsmės Izraeliui, tačiau vertė daugiau laikytis "bendros linijos" karalių Husseina. Be šio "spaudimo" Husseinas turės laisvesnes rankas tvarkydamas su palestiniečiais.

Be to, Egipto (tikriau tariant -- sovietų) baterijų pastūmėjimas Suez kanalo link davė Izraeliui progos reikalauti daugiau karinės pagalbos iš JAV, aiškinant kad faktinai JAV yra atsakingos už paliaubų sudarymą, kurių sąlygų Egiptas nesilaikė ir tuo pačiu igijo karinę persvarą, kurią išlyginti gali tik papildomi JAV ginklai Izraeliui. Iš tikro, Nixono administracija yra pažadėjusi Izraeliui naują paramą ginklais 500 milijonų dolerių vertės. Izraelis gaus 175 M-60 tankus, tolimos distancijos 175 mm patrankas ir 18 F-4 Phantom lėktuvų. Kartu teigiama kad pats Izraelis pradėjo statyti sprausminius lėktuvus pagal prancūzų Mirage V pavyzdį. Žodžiu, karui prieš Izraelį paskatinti sovietai turėtų pasiūlyti dar daugiau savo ginklų ir žmonių į Viduržemio jūros sritį ir jie bent porakartų apsiskaičiuos, ar tai jiems tikrai apsimoka.

Tačiau tokia gera nūdienė karinė situacija toli gražu visam laikui nenulems Izraelio likimo. Ji gali užtikrinti tik Palestinos pabėgėlių pasitovus įkurdinimas. Kol jų branduolys bus laikomas stovyklose, tol nebus tikros taikos. Todėl Izraelio atsisakymas tartis šiuo momentu su ara-

Rinkimus laimėjęs JAV Senatą Robert Taft, rinkimų išvakarėse spalio 31 d., apsilankė Čiurlioniečių baliuje ir buvo entuziastingai visų sutiktas, jau tada neabejojant, kad jis bus išrinktas senatoriumi. Nuotraukoje priekyje iš kairės Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėjas ir R. Taftui remti komiteto narys J. Stempušis, senatorius Robert Taft ir ansamblio vadovas A. Mikulskis. Toliau matyti dalis ansamblio narių. J. Carlos nuotrauka

JAV RINKIMAI VYKO BE DIDESNIŲ STAIGMENŲ

Šiemetiniai rinkimai, kuriems stropiai ruošėsi abi JAV politinės partijos, praėjusį antradienį savo visuomenėje neatnešė nei vienai, ne kitai partijai ypatingų laimėjimų, tuo pačiu ir skaudžių nuostolių. Rinkimų duomenis iki šios laikraščio laidos spausdinimo dar nebuvo galutinai suvesti, todėl prie jų teks dar ne kartą grįžti. Tačiau iš

bais, kada jis turi tokias geras pozicijas, vargiai ar pasirodys buvęs labai išmintingas. Tiesa, gal dabar siūloma derybų eiga tarpininkaujant Švedijos ambasadoriui Maskvoje Jarringui ir nėra jam labai patogi. Izraelis norėtų tiesioginių be tarpininkų derybų ir to jis turėtų visomis priemonėmis siekti. Pasak Izraelio prieštelių kolumnistą Joseph Alsopą:

"Jei Izraelis turėtų lygiai taip pat išmintingus politikus kaip drąsius, jie patiektų Husseinui kokią labai toli einantį pasiūlymą, kurį jis galėtų priimti".

Šiuo atveju, vėliau susitarti su Egiptu nebūtų labai sunku. Taip atrodo šiandien. Ryt padėtis gali būti kitokia.

paiškėjusių suvestinių galime susidaryti greitosiomis maždaug šitokį vaizdą.

Prieš dvejis metus iš Baltųjų Rūmų išsikraustę demokratai ir toliau užsitikrino Kongreso kontrolę, išlaikydami savo rankose daugumą Senate ir Atstovų Rūmuose. Tačiau respublikonų administracija laimėjo ketvirtą ar penktą senatorių, išrinktų vietoj užkietėjusių vyriausybės kritikų. Jų atėjimas Senatui, be abejo, palengvins administracijai praveisti jos planus, nors ir neturint Senato respublikonų daugumos.

Atstovų Rūmuose ligi šiolei buvo 246 demokratai ir 189 respublikonai. Dabar dar negalutiniais duomenimis bus 255 demokratai ir 179 respublikonai. Išėitų, kad administracija pralaimėjo apie dešimtį vietų. Tiek atstovai, tiek senatoriai labai dažnai balsuodami pasisako ne taip, kaip partijos drausmė reikalauja. Turint galvoje šią aplinkybę, tuo tarpu sunku pramatyti, kiek reikšmės turės šis nežymus santykio pasikeitimas, tačiau jis galėjo būti daug didesnis, jeigu vyriausybė būtų praradusi pasitikėjimą krašte. Rinkiminė praktika yra parodžiusi, kad valstybės varžymą laimėjusi partija po poros metų vykstančiuose Kongreso rinkimuose paprastai turi laukti didesnių sukrėtimų.

Gal didžiausią staigmeną šie rinkimai atnešė renkant paskirų valstybių gubernatorių. Ligi šiolei respublikonai turėjo 32 gubernatorių, gi demokratai 18. Dabar atrodo, kad respublikonai turės 23, o demokratai 27. Demokratus išsirinko Ohio, Pennsylvania ir Florida, minint didžiąsias valstybes, tačiau respublikonų rankose pasiliko New York, California, Massachusetts, Michigan, Illinois ir New Jersey. Šios visos valstybės turės neabejotinos reikšmės už poros metų įvykstančiuose prezidentiniuose rinkimuose, kuriems nebe nuo šiandien abi partijos deda didelę savo laimėjimo viltį.

Šiais metais įvykęs visuotinis gyventojų surašymas

vers pertvarkyti rinkiminius rajonus pagal paskutinį gyventojų pasiskirstymą valstybėmis. Tai bus paskirų valstybių administracijos reikalas. Siekiant išlaikyti renkamųjų ir balsuotojų proporciją, rajonų sienas galima pakreipti į vieną ar kitą pusę. Ir vienaip ir kitaip bus teisėta, tačiau galutinis rezultatas gali gero-kai pakisti. Todėl šiandien sunku ir pramatyti, kiek reikšmės ateičiai turės šiemetiniai rinkimai.

Tuo tarpu jie vertinami labai įvairiai. Jie vyko nepaprastu metu. Vietnamo karas tebesitęsia ir jo galo nematyti. Viduje infliacijos padariniai nemažėja. Kainos nekrenta. Nedarbas plinta. Jį aštrina užsitęsęs General Motors darbininkų streikas. Kraštutinių padaužų siautėjimas tęsiasi. Tos ir visa eilė kitų aplinkybių, kurių čia neįmanoma išskaičiuoti, atsiliepė ir rinkimų išdavas. Respublikonai ejo šūkiu, pabrėžiančiais gyvybinį saugumą, tvarką ir teisėtumą, demokratai daugiau akcentavo ekonominių reikalų. Vienur laimėjo vieni, kitur kiti. Jeigu tai būtų buvęs nuosaikiųjų ir kraštutiniųjų nuotaukų bei pajėgumo išryškėjimas, tai Californijos gubernatorių R. Reagan dar vienai kadencijai perrinkimą, konservatorių partijos atstovo James L. Buckley New Yorke išrinkimą, prie jų pridėdant kongresmano R. Taft laimėjimą prieš liberalą Metzenbaumą Ohio senatoriaus varžybose reikia laikyti būdingu ženklu, akivaizdžiai įtikinančiu, jog ne riaušės, sprogdinimai ir deginimai, bet rinkiminės būstinės gali nulemti būsimosios JAV politikos kryptį.

Tatai iš anksto pramatė abiejų politinių partijų vadovybės. Dėl to jos ir stengėsi savo vėliavnešiais išstatyti populiariausius asmenis. Tie vėliavnešiai buvo iš anksto pažįstami. Vienų laimėjimo, kitų kritimo buvo galima laukti. Todėl ir rinkimai didesniųjų staigmenų neparodė. Sen. E. S. Muskie, pretenduojąs į de-

(Nukelta į 2 psl.)

Šiandien ir rytoj

PABALTIEČIAI spalio 18 pakartojo 1965 metų lapkričio 13 d. demonstraciją prie Jungtinių Tautų. Tačiau iš gautų atsiliepimų apie demonstraciją, neatrodo, kad pastaroji būtų pralenkusi pirmąją. Pirmojoje dalyvavo 14000 žmonių. Joje netrūko dramatiškų momentų. Vėliavos beldėsi prie Jungtinių Tautų rūmų durų. New York Times skiltyse buvo įdėtas puslapis, kuriame 130 žymių asmenų pareiškė savo pritariamą nuomonę apie Pabaltijo laisvę. Viešojo malda kalbos ir pats paradaš... Viskas tai išprovokavo stambią spaudos ir televizijos reakciją.

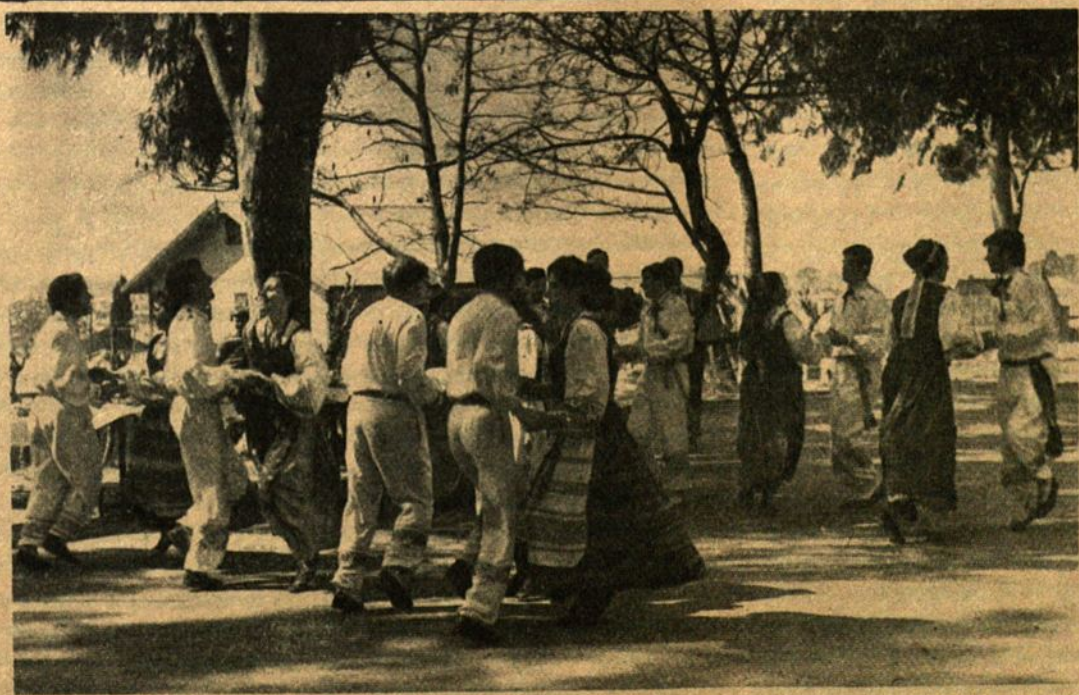
Šį kartą manifestacija, stebint iš tolo, neturėjo to polėkio, kuris lydėjo pirmąją. Ir tai yra dėl to, kad stengtas ši manifestaciją nesukurti iš naujo, kaip naują savo prigimtį reiškini, bet atkartoti buvusiąją. Jeigu nebūtų sovietinių vėliavų deginimo, kas nebuvę demonstracijos dienvarkėje, demonstracija būtų likusi nepastebėta. Dar demonstracijos išvakarėse Dirva provokuojančiai paklausė, kokios nepaprastybės bus demonstracijos bėgyje? Juk demonstracijos nėra rengiamos Jungtinių Tautų narių sąžinės balsui atkelti iš mirusiųjų. Demonstracijos rengiamos masėms masėms parodyti, kad esama problemų dėl kurių ver-ta aukotis ir kovoti. Vos tik organizatoriai ima galvoti apie plačiausias mases, jie atranda atitinkamų priemonių. Bet jeigu demonstracijos rengėjai nuoširdžiai galvoja, kad jų demonstracija paragins JT žmones, kurie yra tikrai savo vyriausybės atstovai, susidomėti problema, dėl kurios Amerikos piliečiai demonstruoja Jungtinių Tautų Plazoje, demonstracija pasmerkta pralaimėjimui.

Todėl Dirva savo laiką po klausimo ženklu statė Batuno polėkiškus planus.

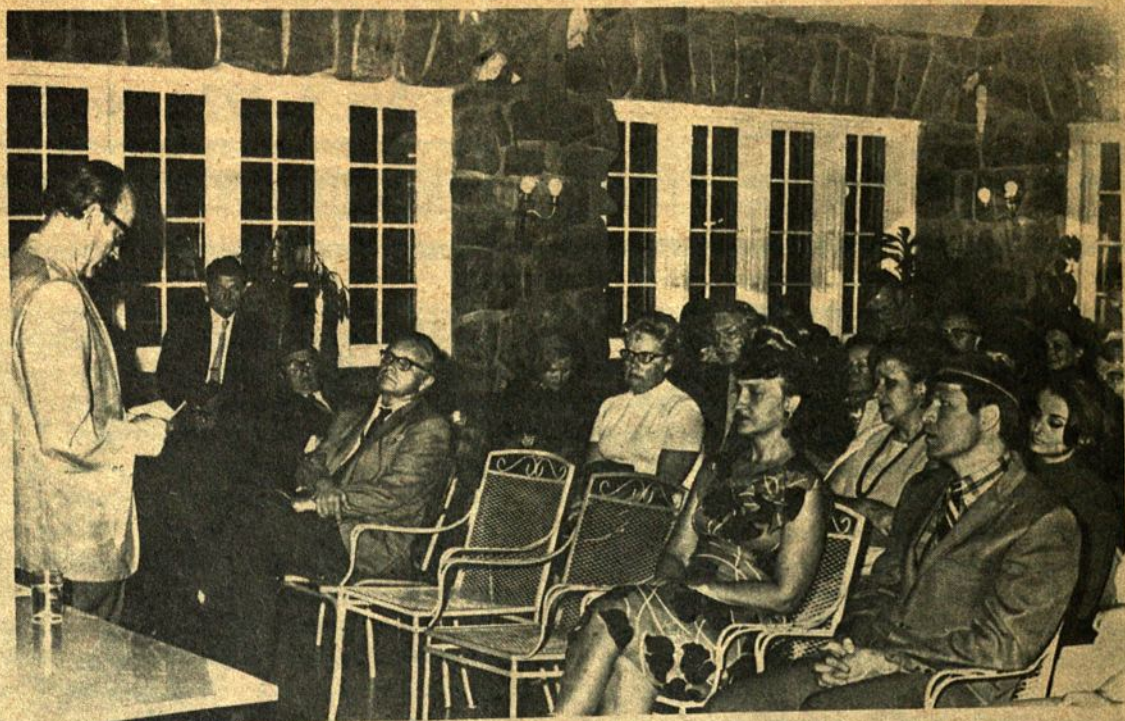
Gatvės demonstracija yra gera priemonė paskubinti iškeltą problemą. Jeigu Pabaltijo byla judėtų Jungtinių Tautų kuluaruose, Batunas turėtų nesustojančių aukų srautą kas savaitę demonstruoti Jungtinių Tautų Plazoje. Atsitiktinio sukilimo beveik niekas nepastebi. Pripuolamas neįmanoma nė komerciniuose skelbimuose. Įtaigoti įmanoma tikrai pastovumu, nepertrauktu veikimu, nuolatiniu spaudimu, kasdiene indoktrinacija. Pripuolamos ir taikios vaikštynės yra geras savo sąžinės palengvinimas, be apčiuopiamos ir

realios naudos keliamo reikalo reklamoje. Tai viskas yra tikrai beviltiškoje akcijos rubrikoje: geriau kaip nieko.

1965 metų demonstracijoje buvo įdomios sugestijos plakatai: UN membership for independent Lithuania, Latvia, Estonia. Ta plakatinė sugestija įdomi pastebėti diplomatinei Pabaltijo valstybių tarnybai. Visur, kur Pabaltijo atstovybės respektuojamos savo statusu, jos galėtų reikalauti Jungtinių Tautų respekto. Sėkminga politika, yra ta politika, kuri veržiasi ir ieško. Diplomatinės tarnybos organai galėtų bandyti reikalauti atstatyti savo valstybių atstovavimą Jungtinėse Tautose. Tam yra pagrindo: Tautų Sąjungoje tos tautos buvo pilnateisiai nariai. Dėl nenugalimų kliūčių jos nedalyvavo Jungtinių Tautų kūrimo procese. Bet jie turi teisę reikalauti Tautų Sąjungos eros testinumo Jungtinėse Tautose. Toje akcijoje glūdi daug iniciatyvos, veržimosi. Daug garso Pabaltijo laisvės problemai.

Argentinos lietuvių šokių ansamblis Rambynas šoka Quilmes mieste atidarant Lituaniją gatvę. A. Kirstuko nuotrauka

Neolituonų stovyklos viršininkas dr. Maurukas kalba.

ISPŪDŽIAI IŠ NEOLITUONŲ STOVYKLOS

Prašvito saulėtas ir malonus rugsėjo 2 d. rytas. Stovyklos gyventojai pilni džiaugsmo, kad galės gerokai pasimaudyti ir šiltame smėlyje pasikaitinti, nes keletą dienų buvo šaltokas oras. Pagal nustatytą tvarkaraštį ši dieną pasiskirta vien fuksams pasirodyti. Tėvūnas senioras Romas Česas laikraštyje "Naktibalda" paskelbė tokią deklaraciją:

-- Šiais, didžiojo tėvelio metais, kuomet Kleopas Pimpadrickas valdė šį sujauktą pasaulį, tuomet seniorai nustojo alų ir vyną gerti ir ko syginas su Brežnevų paskelbė pasaulinę taiką su Nixonu. Kuomet jau šunim lojo, vištos, lakštingalom giedojo ir tada merginos gyvačių nebijojo. Taipgi pasaulis apie saulę nesisuko. Tuomet tais Kleop Pimpadrickio metais rugsėjo 2 dieną lygiai 12 val. iš ryto buvo paskelbta Korp! Neo-Lithuania 13-ję stovykloje fuksų diena.

Girdit, fuksai! Skaitykite ir verkite, bet kartu ir džiaukitės, nes jums yra duodama proga pasitarnauti garbingiausiems, kilniausiems, aristokratiškiems, bajoriškiems ir labai šauniems filisteriams, seniorėms ir seniorams. Taigi, šioje minėtoje dienoje jūs atliksite sekančius veiksmus ir būsite patenkinti.

Prieš fuksų diena prašiedant, fuksai turi susikombinuoti pilną uniformą: juodą kepuraitę, 24 colių ilgumo uodegą ir 24 colių ilgumo kasas. Lentelę su užrašu vienoje pusėje "Dulkė", o antroje pusėje 15 parašų už gerus darbelius pažymint už kokius darbelius jis gautas.

RINKIMAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

mokratų vadus, pastebėjo, kad abi partijos galinčios pasigirti savo daliniais laimėjimais. Tuo tarpu Californija gubernatorius R. Reagan, rinkimų rezultatus aiškinant, paklaustas pareiškė, jog šie rinkimai esąs didžiausias paskatini-mas prez. Nixonui: balsuotojų dauguma su jo programa sutinkanti, ir todėl belieka tik vienas kelias — ryžtingai tęsti ją toliau. (al.)

J. JUREVIČIUS

Seniorams įsakius, fuksai atitinkamai pakartoja šį apibūdinimą:

-- Aš vargšas fuksas, dulkė, žemiausias žemės defektas nuolankiai prisipažįstu esąs tik dulkė po jūsų didenybės kojomis. Lenkiuosi prieš Jūsų šviesybės absoliutinę valią ir esu pasirošęs su šypsena ir mielu noru išpildyti jūsų smulkausius pageidavimus.

Tai graži ir savistoviai jaunųjų jėgų sukombinuota deklaracija, kurią išpildė taip pat jaunios jėgos artėdamos į senioritus.

Reikia pažymėti, kad tu gerų darbų eilėje buvo gana įdomių ir kartu juokingų. Pvz. kam nors pabučiuoti į plikę, kad ataugtų plaukai. Nuvalyti mašiną, pavalgydinti, pašokti, su nosimi nuritinti bent pusę bloko popieriaus rutulį arba įlipti į medį žemyn laikant galvą ir daugybę kitokių veiksmų. Na, fuksai buvo gana judrūs, meilūs ir visi surinko reikiamą skaičių parašų.

Dešimtą valandą rinkomės į salę paklausti jų paskaitų. Pirmas prabilo A. Regys. Jis trumpai paminėjo korporacijos istoriją ir pagaliau iškėlė klausimą, ar nereikėtų keisti korporacijos vardo -- daugiau sulietuvinti. Prašė daugiau paskaitų ideologiniais klausimais ir tarpusavyje išlaikyti solidarumą ir kt. Kita kalbėjoja Daina Maurukaitė pabrėžė, kad mums reikia daugiau gyvumo, reikia daugiau geros informacijos. Mes galime daug daugiau padaryti ir nuveikti. Uždarant stovyklą D. Maurukaitė buvo pakelta į seniores, nes fuksavimo terminą yra atlikusi su kaupu. Ji yra gera kalbėtoja ir judri. Fuksas Maurukas irgi priminė, kad mums reikia pagyvinti korporacijos veiklą.

Iškeltus fuksų paskaitose klausimus atsakė fil. dr. J. Balys ir fil. dr. E. Noakas. Dar kalbėjo ir kiti. Mūsų filijos iš New Yorko Ulėnienė, Noakienė neparastai domėjosi fuksų iškalbingumu. Iš fuksų pasisakymų gaunasi labai geras išpūdis. Jų mintys yra logiškos. Jie nori daugiau žinių ideologi-

niais klausimais. Tokių dienų įvedimas stovyklose yra naudingas visiems. Tai atviras ir nuoširdus išsikalbėjimas savųjų tarpe. Po tokių išsikalbėjimų ir jaunimas ir vyresnieji vieni kitus geriau supranta ir įvertina.

Rugsėjo 3 d. fil. Izibickas skaitė paskaitą -- Mūsų uždaviniai svetimųjų tarpe. Po paskaitos buvo plačios diskusijos ir vienas kitas kontraversinis paklausimas. Pav., ar reikia mūsų vaikus mokyti lietuvių kalbos, nes mes gyvename svetimame krašte, todėl ji mažai reikalinga ir t.t. Į visus paklausimus prelegentas davė paaiškinimus su palyginimais. Istorijos reikia mokytis, nes žmogus sužino iš kur jis kilęs ir kas jis esąs. Be tokių žinių žmogaus gyvenimas būtų nepilnas. Taip pat būtų didžiausia klaida, kad mūsų vaikai nemokėtų protėvių kalbos. Jie nežinos, kas buvo jų tėvai ir t.t. Dr. J. Balys dar pabrėžė, kad šiuo metu Amerikoje tautybių grupės pripažįstamos ir vis daugiau įgauna svorio, todėl ir mums lietuviams reikia daugiau save garsinti amerikiečių tarpe.

Antrą paskaitą skaitė fil. architektas Stelmokas. Jo tema buvo -- Lietuviškos Architektūros įtaka Tremtyje. Jis iškėlė klausimą, ar verta kalbėti apie lietuvių architektūros įtaką tremtyje. Atsakymas -- taip. Visa, kas daroma ar statoma lietuvių pinigais, turėtų atspindėti lietuvišką architektūrą. Prelegentas pastebėjo kad čia pasireiškia daugiausia lietuviškoji architektūra bažnyčių ir pavienių namų statyboje.

Po paskaitos buvo vienas kitas paklausimas. Vėliau vyko sporto mėgėjų pasirodymas. Sužaista tinklinis, vandens slidinėjimas, kiaušinių metymas, šokimas į tolį ir kt. Pasirodo, kad stovyklautojų tarpe buvo gerų sportininkų. Geriausias tenistas buvo junioras Maurukas iš Clevelando.

Vakare vyrai turėjom tradicinį alutį, o mergaitės -- arbatėlę. Alutis draugiškoje nuotaikoje praėjo gerai. Padainuota keletas korporantiškų dainų, pasidalinta gyvenimo išpūdziais. Kor-

VOKIETIJOJE MIRĖ TRYS BENDRUOMENINKAI

Lietuvių bendruomenininkų eilės V. Vokietijoje vis mažėja. Šią vasarą vėl netekome trijų bendruomenininkų: Antano Jasikonio, Antano Jasinsko ir Juozo Matulaičio. Kadangi su visais trimis man teko asmeniškai bendradarbiauti, tai jaučiu moralinę pareigą juos pagerbti.

ANTANAS JASIKONIS

Tai buvo nuoširdus, atviras lietuvis, kuris mylėjo tiesą ir dėl jos kovojo. Ypač kovojo prieš bolševizmą. 1941 m. buvo repatriavęs į Vokietiją. Patekęs į vokiečių kariuomenę, dalyvavo mūšiuose Rytų fronte. Keliolika metų iškentėjęs rusų nelaisvę Sibire, buvo gavęs bolševikų "malonę" grįžti į Lietuvą. Negalėdamas pakęsti bolševikinės santvarkos, vargais negalais išsivadavo iš bolševikinio "rojaus". Su šeima antrą kartą atvykęs į Vokietiją, apsigyveno Wuerzburge ir dirbo spaustuviėje. Daug pastangų įdėjo atgaivinti Wuezburgo lietuvių apylinkę. Labai sielojosi bendruomeniniais reikalais. Skaitė lietuvišką spaudą ir knygas. Rėmė kiekvieną lietuvišką darbą. Mirė vos susilaukęs 61 metų.

ANTANAS JASINSKAS

Antanas Jasinskas gimė 1906 m. sausio 14 d. Voniškių kaime, Plokščių valsčiuje, Šakių apskr. Mokėsi Jurbarko pradžios mokykloje ir gimnazijoje. Baigęs Jurbarko 4 klases, vėliau dirbo ir privačiai mokėsi, brandos egzaminus išlaikė Švietimo ministerijoje. Baigęs karo mokyklą neliko kariuomenėje, bet tarnavo policijoje. Kauno u-tė studijavo ir baigė teisų mokslus. Buvo antstoliu Grinkiškyje, Rietave. Tarnavo ministerio pirmininko J. Tūbelio žinyboje.

Bolševikai už jo patriotinę veiklą buvo įtraukę į "liaudies priešų" sąrašą. Milicijos buvo ieškomas su šeima suimti, bet pasisekė išsislapstyti. Vokiečių okupacijos metu A. Jasinskas buvo Zarasų notaras. Dalyvavo visuomeninėje veikloje. 1944 m. nuo bolševikų pabėgo. Atsidūrė Vokietijoje. Buvo advokatas anglų kariuomenės teismo bylose. Dalyvavo lietuvių teisininkų draugijos veikloje.

poracijos tradicinę dainą -- Oi, grybai, grybai -- pravedė fil. inž. V. Gruzdis.

Kaip teko nugirsti mergaičių arbatėlę taip pat praėjo geroje nuotaikoje, kurioje buvo paliesta ir moterų rudeninės mados.

Vakare įvyko kaukių balius. Už geriausias tris kaukes buvo paskirtos premijos. Pirmą vietą laimėjo indėnė -- fil. A. Čekienė, antrą -- havajietė -- junioras Senu-ta.

Visos premijos buvo įteiktos sekmadienį stovyklą uždarant.

STEPAS VYKINTAS

Nuo 1956 m. dirbo lietuvių inžinerijos darbo kuopoje Schwetzingene. Čia veikė kaip bendruomenininkas. Buvo nuolat renkamas į bendruomenės organus. Keletą kartų buvo Tarybos išrinktas į Garbės Teismą. Rėmė ir ragino kitus remti Tautos Fondą.

Mirė š.m. rugsėjo 27-28 nakties metu Schwetzingene.

JUOZAS MATULAITIS

Buvo veiklus bendruomenininkas, VLB Mainzo apylinkės pirmininkas, Tautos Fondo atstovybės išdininkas, Lietuvių Fondo atstovybės narys.

Jis gimė 1908 m. vasario 2 d. Stalaukiokaime, Pajavonio valsč., Vilkauskio apskr. Baigęs karo mokyklą, tarnavo 4 artilerijos pulke Vilkauskioje ir Tauragėje kaip karininkas, vėliau baterijos vadas Klaipėdoje. Paskutiniaisiais nepriklausomybės metais buvo karo mokyklos instruktorius.

Pabėgęs nuo bolševikų, 1944 m. apsigyveno Vokietijoje. Pokario metais studijavo ekonomi-

nus mokslus Tuebinge-no ir Mainzo universitetuose. Ilgą laiką dirbo amerikiečių darbo kuopose. Uhlerborne buvo sargybų kuopos vadu iki 1964 m. Paskiau kaip karininkas dirboki-tose kuopose.

Mirė š.m. rugsėjo 16 d. Mainze vėžio liga.

Su Juozu Matulaičiu keletą metų teko dirbti Tautos Fonde. Šioje veikloje jis pasireiškė kaip uolus, sąžiningas aukų rinkėjas. Apskritai J. Matulaitis buvo labai judrus ir aktyvus veikėjas. Jis atgaivino Mainzo apmirusią apylinkę ir jai pirmininkavo. Jis mokėjo suruošti iškilmingas ir turiningas Vasario 16 d., L. Kariuomenės Šventės, Rugsėjo 8 d. minėjimus. Mėgo burti ir iškelti menines jėgas. Tai buvo šviesi lietuvių patrioto asmenybė.

A. Jasinskas ir J. Matulaitis buvo iškilmingai palaidoti, daug vainikų papuošė jų kapus. Tačiau šie visi trys lietuvių mums yra brangūs kaip ištikimi Lietuvos sūnūs, kurie daug iškentėjo ir išvargo dėl Lietuvos nepriklausomybės praradimo. Tebūnie jiems lengva svetimoji žemė, o į jų vietas ateinie jaunimas, kuris taip reikalingas jiems pavaduoti.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Tel. (212) 245-7905

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue ----- Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
Brooklyn, N. Y. 11207, 2947 Fullton St. 647-6576
Brooklyn, N. Y. 11211, 370 Union Avenue ----- 384-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue ----- 542-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway ----- 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue ----- 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue ----- 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street ----- 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road ----- 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue ----- 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. ----- 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue ----- 246-9274
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St. 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06519, 509 Congress Avenue ----- 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 373-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street ----- 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 99 Main Street ----- 274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street ----- 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street ----- 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street ----- 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street ----- 756-6766
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street ----- 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street ----- 743-0440

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIŠ,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI IŠREIKŠKIA REDAKCIJOS NUOMONE • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

JUNGtinės Tautos – MILŽINAS ANT MOLINIŲ KOJŲ

Jungtinių Tautų organizacijos 25 metų sukaktis daugeliui optimistų išmūšė naivias optimistines viltis. 127 valstybės, apsijungusios po mėlyna vėliava, nesiteikė net švęsti pasitikinčiai ir užtikrintai. Tikrai 30 valstybių į iškilmės atsiuntė savo žymesnius vadus. Šiaip gi 97 valstybės pasitenkino eiliniu savo diplomatų atstovavimu. Ypačingai pasigesta stambesnių valstybių respekto. Tai parodė, kad Jungtinių Tautų prestižas ir įtaka pasaulyje nukrito žemiau bet kurių prielaidų, kad tarptautinė institucija gali vaidinti kokią nors taikintojo ir moralinių rikiuotojo vaidmenį.

Jeigu ankstenis generalinis sekretorius Hammarskjöld rodė dar iniciatyvos ir bent savo optimizmu gaivino Jungtinių Tautų idėją, tai dabartinis generalinis sekretorius U Thant uždėjo pasimetimo ir krypties neturėjimo antspaudą. Dabar ten viešpatauja apatijos ir nuobodumo atmosfera. Didžiuliai Jungtinių Tautų rūmai pasidarė tikrai turistų atrakcija, nebeturėdami ir anksčiau puoselėtos įtakos į tarpvalstybinių santykių sukūrimui.

Juokiamasi, kad U Thant švelnus elgesys bet kurios krizės metu dar išlaiko Jungtines Tautas nuo galutinio susproginėjimo.

Šios institucijos negyvenimiškumas slypi fakte, kad organizaciją priimta 127 valstybės, ir tik tai dešimtadalis jų išlaiko šią instituciją finansiniai pilna to žodžio prasme. Didžioji dalis naudojasi balsavimo teise be finansinės ir militarinės tautos. Išiveržusios į pasaulio sceną naujos Afrikos valstybės nemato pasaulio reikalų, o tik kelia visokias savo "antikolonializmo" problemas. Didžiosios valstybės tą farsą pastebėjo ir ima bodėtis susidariusia padėtimi, pradeda ignoruoti organizaciją. O mažosios valstybės kaltina didžiasias, nesirūpinimu mažųjų reikalais. Tokiu būdu gausi natūralus plyšys tarp mažųjų absoliučios daugumos ir didžiųjų mažumos.

Politinėms problemoms išsmunkant iš Jungtinių Tautų kontrolės, imta daugiau dėmesio skirti humanitariniams siekiams. Čia studijuojama atsilikusių valstybių ekonominio ir

industrinio pajėgumo problemos, socialiniai reikalai, techninė pagalba. Bet ir šioje srityje viskas užgožta neturėjimu sistemos, lėšų eikvojimu teoretiškiems klausimams, greit sensančioms makulatūros leidiniams.

Jungtinės Tautos 25 metų gyvavime neturi savo sąskaitoje nė vieno ryškesnio atsiekimo, kuris tiesiai atitiktų steigimo chartos nusakytų tikslų įgyvendinimui. Viskas, kurių laimėjimų savinasi, yra tik dalis iniciatyvos, paremtos kurio nors didžiojo. Jungtinės Tautos negali spręsti įvykio, kol juo nėra suinteresuotas kuris nors didysis. Todėl prieš norą pasaulio politika eina senomis didžiųjų politikos vėžėmis. Asamblėjų salėje knibždanti 127 valstybių atstovų minia yra bereikšmė pasaulio politikai minia. Su tokia labai ciniškai aptarta realybe šią sukaktį sutiko pasaulio spauda. Tačiau, niekas nekelia balso, kad reikalinga bet kuri reforma. Niekas negali ir tiesiai ištarti: ar reikalingas pasauliui šis milžinas ant molinių kojų, kurio funkcijos pasidarė tik didžiųjų triūfina išsaikyti savo nusistatymams.

Maža vilties, kad Jungtinės Tautos imsis svarstyti Pabaltijo problemą. Bet jei tai įvyktų, būtų mūsų laimėjimas. Metų metais ta problema būtų tūšoma per įvairias komisijas, pritildoma ir vėl atgydoma, kiekvienu atveju erzindama užurpatorius ir teikdama puikių progų pasisakymams. Ji pasilikytų visą laiką deganti, pakurstoma tarptautinės spaudos. Bet kad tai galėtų įvykti, Pabaltijys turi būti didžiųjų interesu.

To sulaukti sunkiai įtikėtina, nes... Pabaltijyje nėra nei naftos versmų nei uranumo kasyklų kurios domintų didžiuosius, gi humanitarinės problemos juos mažai domina, o kitus dar mažiau.

Mums rašo

DOS PASOS IR
LIETUVIŲ
LITERATŪRA

Žinomam amerikiečių rašytojui Dos Pasos mirus, spauda iškėlė įdomius faktus, kad rašytojui, jaunystės metais, būvus labai kairiam, jis turėjo daug sėkmės, nes

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJAI 20 METŲ

PASIKALBĖJIMAS SU DRAUGIJOS PIRMININKU DR. E. DRUKTEINIŲ

-- Šiais metais Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija mini susibūrimo dvidešimtmetį. Gal duotumėt smulkesnių žinių apie šios draugijos atsiradimą?

-- Pradžią šiai organizacijai davė karo išmėtyti -- Ohio valstijoje apsigyvenę, lietuviai gydytojai. Pirmosios mintys susiburti kilo draugų pasikalbėjimuose ligoninių koridoriuose, gatvėse ir privačiuose namuose. Šios diskusijos suvedė mažą gydytojų branduolį 1950 m. gruodžio 31, pas dr. D. Kesiūnaitę. Seniu tapo išrinktas mūsų amžinos atminties draugas dr. Mykolas Vaitėnas. 1955 metais 3-jų daktarų: J. Balčiūno, D. Degesio ir J. Stankaičio iniciatyva buvo sušauktas Ohio lietuvių gydytojų suvažiavimas kur buvo nutarta įsteigti Ohio Lietuvių Gydytojų draugiją.

1956 metais draugija buvo oficialiai įsteigta ir inkorporuota į Ohio Medical Association.

apie ją noriai rašė kritika. Kada jis pakito, su brendu, ėmė duoti kūrbiškai brandesnius veikalus, plačioji amerikiečių kritika ėmė savo dėmesiu jo knygas ignoruoti.

Tai buvo, esą, dėl to, kad amerikiečių literatūrinė kritika yra sukairėjusio elemento rankose. Ta kritika žlugdė rašytoją tikrai dėl to, kad jo idėjos neatitiko jų tikslams. Kada lygina recenzijas, skirtas Dos Pasos "kairiesiems" veikalams, recenzijos skamba panegirikais. Kada gi recenzuojami meno niškai brandesni, bet kai rumo nebeturi veikalai, recenzijos yra labai nepalankios.

Man ateina galvon ma žytės lietuvių išveivijos literatūros faktai. Ir pas mus recenzavimo smarkumas susikūrė kryptelėjusios "kairėn" grupės smarkavime. Ir mūsų "kritikai" vertingiausi veikalo elementai yra sartrinis "egzistencializmas", kafkinis absurdas ir dešimtas vanduo nuo kisielių -- "freudizmas". Bet tokių dalykų kasdieną neatsiranda, todėl literatūrinuose "pašnekesiuose", vakaruose, paskaitose, net visuotinio pobūdžio sanbūviuose vis ir vis atarajojamos kelių mirusiųjų ir ciniškųjų eksperimentininkų temos. Dos Pasos istorija gyva ir čia. Jeigu rašytojo tezės atitinka recenzento tezę -- liaupsinantieji panegirikai. Iš čia juokingai -- gaili nekrofilija prelegentų lūpose.

Kodėl atsakingieji ir reiklesnieji mūsų kultūros gyvenimo asmenys nepaklausia apdujusių ir ribotame savo temų dilatizme tokių prelegentų: Duokite mums gaires šviežienos! Duokite mums naujo! Apsidairykite! Praplaukite savo tezes ir savo akis!

Simas Kraštutinis

-- Kiek turite narių savo sąrašuose?

-- Viso 60 aktyvių narių, keletą asociatena-

bai veda prie didžiausio mūsų tikslo -- Lietuvos Nepriklausomybės -- mūsų draugijai nereikia

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos sekretorius dr. R. Gineitis ir pirmininkas dr. E. Drukteinis abu gyvena Dayton, Ohio.

rių (aktyviai prisideda, aukštą artimą mūsų profesijai mokslą baigę) ir keletas į pensiją išėjusių ar praktiką bei specialybės siekiančių ligoninėse narių.

-- O.L.G.D. šiais metais paskyrė 14-tą kultūrinę premiją. Kiek mums žinoma, tai yra vienintelė organizacija išveivijoje, kuri reguliariai, kasmet, yra užsibrėžusi šias premijas skirti. Gal norite duoti žinių, kaip pajamos šiai premijai surenkamos?

-- Kiekvienas, priklausęs mūsų draugijai, yra prašomas skirti auką. Tai yra neprivalomas įnašas. Tačiau tik aukojusieji gali rekomenduoti ir balsuoti už valdybos parinktą vieną iš 5-kių nominuotų kandidatų.

-- Šiais metais Jūs paskyrėte kultūrinę premiją prof. dr. A. Maceinai? Kodėl?

-- Mūsų draugijos istorijoje premijos buvopaskirtos 14-kai asmenų ar tautinių vienetų. Čia pažymėtina įvairumas -- neužmiršti tapo lietuviška drama, ansambliai, šokiai, lietuviškos radiobangos, pavieniai kompozitoriai, dirigentai, rašytojai bei žurnalistai. Neatstovaudami jokiai partijai -- nes mes esame nepartinė organizacija -- skiriame premijas nežiūrėdami, kas kam priklauso. Jei nominuotas yra lietuvis, jei jo pagrindinės idėjos ir dar-

daugiau paaiškinimų. O.L.G.D. paskyrė šių metų kultūrinę premiją prof. dr. Antanui Maceinai už jo išgarsinimą Lietuvos vardo tarptautinėje plotmėje per ypatingai idomias tautines, religines ir socialines idėjas ir jų sąryšius dabartiniame dvasiniame pasaulyje. Mes tikrai didžiujamės šiuo tauriu pasaulinio garso lietuviu mokslininku.

-- Ką Jūs galvojate apie Jūsų naują lietuvių profesionalų kartą?

-- Esu įsitikinęs, kad jaunoji karta padarys daugiau negu mes kad padarėme. Dėlto bandom savo eilėse laikyti kiekvieną, čia ar kitur baigusį mokslą. Juose matau, didelę jėgą mūsų ateities lietuviškam veikimui.

-- Šiais metais O.L.G.D. pirmininkas ir sekretorius gyvena Dayton -- toli nuo Clevelando -- centro, kuriame dauguma lietuvių gydytojų gyvena. Kaip Jums sekasi dirbti organizacijų darbą tokiose sąlygose?

-- Aš manau, kad vicepirmininkui, išdininkui ir valdybos nariui gyvenant Clevelande, prie dabartinių susisiekimo priemonių, nes neturime jokių problemų. Mūsų rotacinė valdybos pareigom pasiskirstymo santvarka yra pati geriausia. Ji leidžia kiekvienam "pavadovauti".

-- Kaip žiūrite į mūsų

lietuvių politinį bei tautinį veikimą Jungtinėje Amerikos Valstybėje, ir kaip Jūs manote, kuo profesinės organizacijos gali prie jo prisidėti?

-- Mūsų laisvosios valstybės diplomatų institucijos, VLIKas, ALT Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga, visos religinės, tautinės ir profesinės organizacijos labai išmintingai visame pasaulyje veda dėl mūsų tautos išlaisvinimo kovą. Mūsų pareiga -- tik įsijungti į tą kovą ir vieningai kovoti. Mūsų pusėje bus pergalė ir mūsų kraštas tikrai bus laisvas, -- net nesistebėčiau, jei tai būtų dar mums gyvenant, nes Dievas, tikiu, neapleis mūsų Tėvynės!

• Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas, kuriame bus paminėta 20 metų sukaktis ir įteikta tūkstanties dol. premija, įvyks š. m. lapkričio 7 d., 4 v. p.p. Euclid Charter House, 24800 Euclid Ave., Cleveland, Ohio.

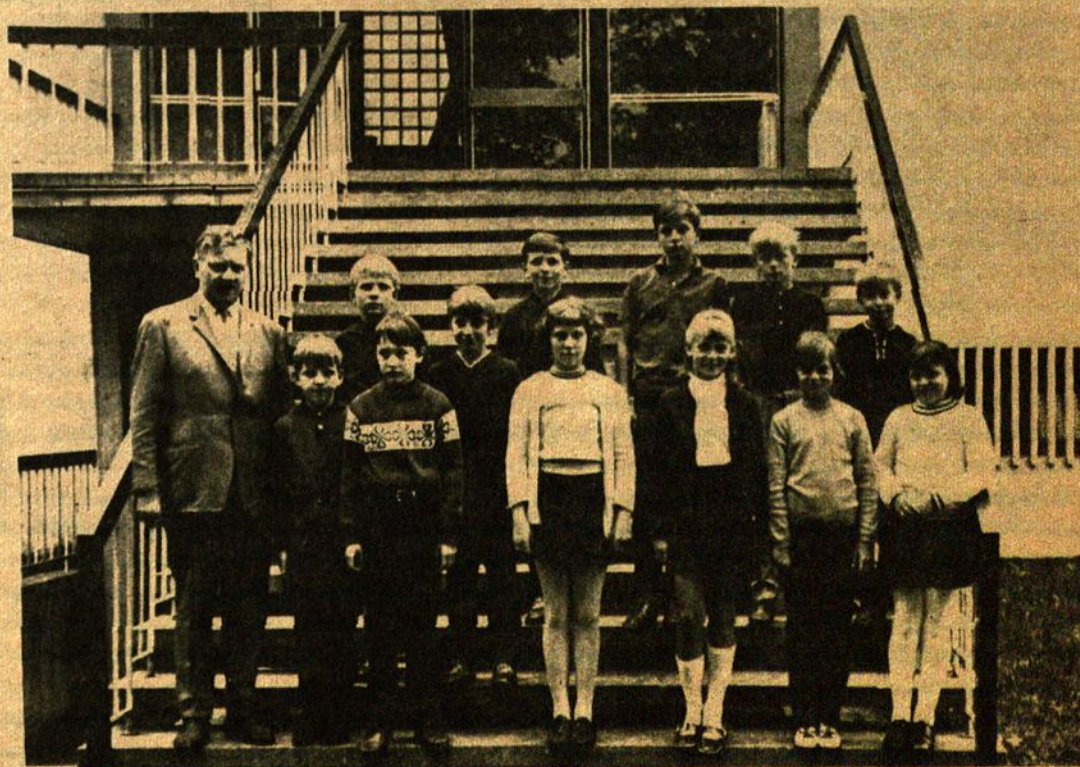
AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

V. Žilinskas, Fort Lee 2,00
J. Telksnys, Great Neck ... 2,00
S. Knistautienė, Cleveland 10,00
B. Paplėnas, Chicago 2,00
V. Raulinaitis, Downey 5,00
D. Naikauskas, Windsor 7,00
M. Premeneckas, Westlake 2,00
A. Tamulis, Cleveland 2,00
V. Išganaitis, Chicago 20,00
Wisconsin Liet. Dienai
Remti K-tas 10,00
R. Kudukis, Cleveland 5,00
J. Gribauskas, Cicero 2,00
G. Petersonas, Dearborn 2,00
J. Dunduras, Cleveland 2,00
J. Bastys, Peeksill 2,00
St. Jurgaitis, Cleveland 5,00
ASS Sk. Worcester 10,00
J. Stoškus, Cleveland 5,00
A. Gelažius, Chicago 2,00
K. Čeputis, Muskegon 3,00
W. Liubartas, Phoenix 2,00
A. Bajalis, Los Angeles 5,00
A. Jasys, Columbus 2,00
Detr. J. J. Šaulių Kuopa 10,00
J. Adomaitis, La Salle 4,00
A. Matioška, Dorchester .. 2,00
K. Ripskis, Chicago 7,00
Ralph J. Perk, Cleveland 60,00
V. Kutkus, Detroit 5,00
S. Jonaitis, Edinboro 10,00
A. Sukauskas, Detroit 2,00
G. Dumbrys, Cleveland ... 5,00
J. Burkus, Woodhaven 2,00
J. Surantas, Rockford 2,00

Visiems aukojusiems Dirva nuoširdžiai dėkoja.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Vasario 16 gimnazijos I-os klasės auklėtojas mokyt. Fr. Skerys ir naujai įstojusieji mokiniai, Dapkus Viktoras, Bylaitis Andreas, Navickaitė Regina, Jurgauškaitė Danguolė, Sadauskaitė Brigita, Grigaliūnaitė Anja-Edita, Antroji eilė: Andrijaitis Manfredas, Smitas Vilhelmas, Gintaras Romeo, Grovas Albertas, Pupkys Bruno ir Ramanauskas Petras.

KOKS GRAŽUS MŪSŲ KRAŠTAS

Šiuo metu taip laisvai demokratiškai JAV-se vykdančią rinkimus praveru prisiminti, o jauniesiems susipažinti su Sovietų Rusijoje ir jos užgrobtuose kraštuose vykdomais rinkimais, kartu ir mūsų tėvynėje.

Teisingai Lietuvos okupanto vadinama liaudies lakštingala Salomėja Neris prieš 30 metų giedodavo savo poezijoje:

Koks gražus mažytis
mūsų kraštas, —
Kaip lašelis tyro gintaro.

Tačiau, buvo labai lietuvių tautai liūdna ir skaudu, kada ta pati "lakštingala" tą gražų mūsų kraštą užgrobus sovietiniam pavergėjui skelbė jau tokius poezijos žodžius:

"Draugingai šiandien jungias
rankos
Čia tolimiausiųjų tautų.
Draugai -- totorius, suomis,
lenkas,
Lietuvis ir eilė kitų..."

Ir ji, kaip rašo š.m. rugpjūčio 2 dienos Vilniaus Tiesa, kartu su kitais prieš 30 metų "atvežė į Kremliaus rūmus visos Tarybų Lietuvos valią įtvirtinti revoliucinius iškovojimus, per tvarkyti savo respublikos gyvenimą tarybinių tautų pavyzdžiu, susieti savo likimą su broliškomis tautomis, neišardoma tautų draugystės gija".

"Žinia, kad TSRS Aukščiausioji Taryba savo sesijoje iš klausė Tarybų Lietuvos pasiuntinių pareiškimą, kad Lietuva buvo priimta į TSRS su dėti žaibu apskriejo visą respubliką. Mitinguose ir demonstracijose Tarybų Lietuvos darbo žmonės džiaugsmingai reiškė savo pasitenkinimą, dėkojo tarybinėms tautomis už draugiškumą ir pasitikėjimą".

Betgi tame pat vedamajame Tiesos straipsnyje Lietuvos okupanto tarnai, kaip ir ta "lakštingala", neapdairiai patys išduoda save, savo melą Tiesos skaitytojams Molėtų mokytojos Aldonos Urbonienės lūpomis jos žodžius cituodami: "Aš norėčiau, kad ... šalia manęs šiandien atsistotų tie, kurie tada pasalūniškais balsais šnypstė: nebelieka Lietuvos tėvės... Žus lietuviška kalba. Amžiais nutils lietuviška daina... Neįtikėjime, kol nepačiupinėsimė..."

Kaip matome, lietuvių tauta nesidžiaugė, nereikė pasitikėjimo bolševikams ir neklydo tie pasalūniški balsai, nes jau 30 metų, kaip Lietu-

EMILIJA ČEKIENĖ

vėlės nebėra, o yra tik Rusijos okupuota provincija. Jeigu nesigilinti į dvasios pasaulį, tai atvykstantis turistai vos koją iškėlęs Vilniuje pastebi, kad visi užrašai ir skelbimai rusiški, o ką bekalbėti apie lietuvių kultūrą, kuri tėra įmanoma tik partijos rėmuose, tautinė sąmonė slopinama. Tuo pat po okupacijos lietuvių tauta buvo pradėta naikinti įvairiausiais būdais. Vieni į kalmes sukimšti, kiti baisiausiu būdu išstremti į Rusijos gilumą baduri ir lėtai mirčiai. Jau pirmaisiais pavergimo metais nekaltų lietuvių, jaunų ir senelių, vaikų ir kūdikių buvo išnaikinta virš 30 - 40 tūkstančių.

Kai matome, kaip čia JAV-se vietos jaunimas laisvai ir viešai be jokios logikos kritikuoja daugumos išrinktą prezidentą, apmėto kiaušiniiais ar kitaip nešvankiai elgiasi, tai mums šis jaunimas primena komunistų elgesį rusams okupavus Lietuvą, kurie okupantų skatinami panašiai elgėsi, kaip dabartiniai čia vadinamieji radikalai.

Nei vienas tikras lietuvis nesidžiaugė, o tik lietuvių tautos atmatos, globojamos enkavedistų. Sąmoningas lietuvis matė, kokiomis priemonėmis jo tėvynė ir jos vaikų laisvė žudoma. Atmatų atsiranda kiekviename krašte. Štai JAV viceprezidentas Agnew griežtai pasisakė apie panašių krašto išdavikų veiklą savo tėvynėje, kuriuos dar laiku reikia išjungti iš savo visuomenės kaip atmatas, anot jo. Ir tikime, kad Nixono vyriausybei pasiseks laiku tai atlikti.

Lietuvis matė savo akimis, kaip Lietuva "prašėsi" priimti į broliškų tautų tarpą, nes rinkimams pasiruošti okupantas buvo paskyręs tik devynias dienas, kai tuo tarpu JAV-se tai vyksta kelis mėnesius. Okupanto vykdomi į vadinamą Liaudies Seimą rinkimai 1940 m. liepos mėn. buvo tik šlykšti rinkimų komedija, kuriuose lietuvių visuomenė neturėjo jokios teisės, jokios iniciatyvos, jau iš anksto buvo žinoma, kas bus išrinkti, nes kandidatų buvo tik tiek, kiek reikėjo išrinkti atstovų, ir jie visi išstatyti sovietinio okupanto komunistų partijos priedangoj. Gi prieš rinkimus tas devynias dienas buvo grąsinama, kad tas, kuris nebalsuoja, tas balsuoja

už liaudies priešus, o tokius Sovietų Sąjunga moka sutvarkyti. O nebal savęs neišsisuksi, nes buvo atžymima pasuose. Balsuoti turėjai nenorėdamas tuoju pakliūti į mirtį pasmerktųjų skaičių.

Tokiais tad "demokratiškais" rinkimais buvo išrinktas pirmasis okupuotos Lietuvos vad. liaudies seimas, turėjęs vienas balsai "pasiprašyti", kad Sovietų Sąjunga priimtų į jų pavergtųjų tautų skaičių. Ir ta pati komedija tęsiasi iki šių dienų. Kai tuo laiku vienas iš to seimo narių, vis dar negalėjo susigventi su mintimi, kad Lietuvos laisvė jau palaižota, o tokių per klaidą patekusių į narių eilę buvo tada dar ne vienas, tai bolševikų atsiųstas Lietuvai žudyti patikėtinis Dekanozovas parodė ranka per langą į pilną raudonarmiečių tankų gatvę trumpai jam atsakė:

"Ar šie tankai jums nieko nesako, o jūs vis dar drįstate kalbėti apie nepriklausomą Lietuvą. Šie tankai rodo, kad Lietuva jau nebegali būti ne

priklausoma ir ironiškai pridūrė: žinokite, kad kur mūsų tankai ateina ir laisvė, mes jus išvadavome, kaip ir kitus kraštus, kurie mums yra dėkingi, o jūs vis dar kokių priekabių ieškot".

Nenuostabu, kad toks per klaidą išrinktas seimo narys, kaip ir daugelis kitų gyventojų buvo tokie naivūs, vis ieškojo "priekabių", nes jie dar nepažino bolševikų "laisvės" ir nekaltų žmonių žudymo komunistinių metodų, tačiau labai keista ir nesuprantama, kad čia, kur vyksta neribotos asmens laisvės demokratiški rinkimai atsiranda ir mūsų tarpe vienas kitas asmuo savo akimis matęs ir pergyvenęs bolševikinio okupanto prėspaudą bei pavergto krašto naikinimą, per 30 metų apie tai primiršo ar pavergėjo tolimesnės tironijos nebestebėjo. Gal tai ir natūralu, nes per tiek metų atmintis vietoje nestovi. O jeigu tokių naivių atsiranda ir iš jaunųjų tarpo, tai yra JAV universitetų infiltruotų profesorų nuopelnas.

Ir po 30 metų mūsų gražiajame krašte tebeskamba lietuviškas žodis ir lietuviška daina, bet jie privalo tarnauti okupantui.

ROMOJE KURIASI LIETUVIŠKAS SODŽIUS

Šiandien mums prieš akis stovi ypatinga, visų kitų pagrinde glūdinti problema: kaip išsaugoti priaugančiąją kartą nuo nutautėjimo ir kokių būdu įgalinti ją užimti senesniųjų apleidžiamas darbo ir kovos pozicijas. Romoje gyvenantieji naujakūriai lietuviai saleziečiai ir jų bendradarbiai, dažnai aplankančių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikėjų ir net kitataučių simpatijų lydimi, ružosi prieš viršminėto užmojo labai konkrečiai prisidėti.

ROMA -- visų pripažintas kosmopolitinis centras. Vatikanas ir Katalikų Bažnyčia, su nauja ekumenine dvasia, tiesia rankas visiems geros valios žmonėms. Romos ir Europos lietuviai kankinių koplyčios įprasminiui ras naujo įkvėpimo ir ryžto vienintiems žygiams su viso pasaulio lietuviams.

Pagal 1968 metų duomenis, lietuvių pačioje Lietuvoje yra 2.389.000, o visame pasaulyje -- 4.662.250. 2000 metais lietuvių tautybės žmonių turėtų pakilti iki maždaug 6.900.000. Taigi, jei ir nepasieksime pasaulio izraelitų skai-

čiaus, bent ryžkimės pasisavinti jų išsilaikymo ir kovos dvasią.

Viso šito šviesoj, su viltimi žvelgiam į įvairius Europos ir Romos lietuvių veiklos mazgus, kuriais ryžtamės dar daugiau prisidėti prie jaunimo bei judinimo.

Stovyklavietė LITUANIA Alpėse, autoritetingų mūsų veikėjų numatymu, turės tapti tarp tautiniu lietuviškojo jaunimo slidinėjimo sporto bei vasaros atostogų centru Italijos Alpėse; Besikuriantieji Romos VYTĖNAI, su ruošiamu jaunimo bendrabučiu, galės sutraukti mokslo metu ir atostogoms bei tam tikrom progom mūsų skautus, ateitininkus ir panašias jaunimo organizacijas (gretimai yra dar parduodamas žemės sklypas).

Šioje jaukioje apylinkėje galės kurtis ir LIETUVIŠKAS SODŽIUS, žinant, kad pasiturintieji lietuviai mėgsta išgyti nekilnojamojo turto ten, kur randa tam palankesnes sąlygas. O argi Roma nėra viena iš tokių patrauklesnių vietovių? -- Tam turima galvojsudaryti visiems patikimą "juridinį asmenį" (ens

J. GRAUDA

Apie pagalvius

Apie pagalvius, kaip apie mokesčius kalbėti taip nemalonu, nes neįmanoma rasti skaitytojų tą temą palietus. Visi žino, kad niekas neparašys: va, mokesčiai mažėja! Bet visi žino, kad pagalvis, t.y. mokeskis vis labiau lupamas ir nuo galvos, ir nuo kūno.

Kada Maskvos savaitraštis Nedelia (Savaitė) paskelbė, kad nauja krizė, kaip cholera Odesoje, ėmė siausti visoje Rusijoje, teko laukti tolesnių detalizacijų. Tolesnė detalizacija buvo trumpa: nebeturime krautuvėse pagalvių. Reiškia, miegokite piliečiai, be pagalvių.

Ir ištikrųjų, keista dar kad socialistinėje visuomenėje išaugęs žmogus gali pageidauti tokių buržuazinių patogumų: pagalvio. Argi negali kokią pliauską pakišti po galva? Kinai seniai miega ant pliauskų, o dauginasi greičiau už rusus...

Maskvoje yra speciali krautuvė, kur buvo parduodami pagalviai. Po keletą pagalvių buvo su žąsų plunksnomis, su vištų, su ančių plunksnomis. Plastmasės dribsnių, kurių pilna kapitalistinė Amerika, SSSR dar nepradėjo gaminti. Net ir fabriko tokiu medžiagai gaminti nepradėjo statyti. Viskas gulėjo ant kietai - deficitinės prekės -- natūralios paukštelio plunksnos.

Staiga dingio plunksna -- ir krautuvės iškabino skelbimus: išparduota. Smulkios raidėmis skelbimuose prirašyta: 1975 metais Sąjunga žada turėti 30,000 kilogramų plunksnų...

-- Kur dingio plunksnos pagalviams? -- mes telefonavome Maskvai.

-- Ne plunksnos dingio, jų niekad ir nebuvo -- atsakė iš Maskvos. -- Dingio pagalviai. Piliečiai ėmė slėpti senus pagalvius, kurių plunksnomis mums sekėsi versti.

-- Kodėl taip yra? -- buvo mūsų klausimas.

-- Mainų prekyba. Vieton rublio eina pagalviai. Mažytis pagalvis yra pusrublis. Didesnis -- jau rublis. O visa pūkinė jau šimtarublinė. Mainkauja piliečiai.

-- Bet gi turite tenkinti paklausą? Kaip gi išsiverčiate?

-- Janavedžiams privarome į inpus šiaudų. Jiems nesvarbu, koks pagalvio kietumas! Seniems piliečiams dedame į inpus sutrintus šiaudus. Gau name iš kolūkių senų pakratų.

-- Ar žmonės patenkinti?

-- Būna ir tendencingų skundų. Esą su senais pakratais į pagalvius patenka mėšlo. Atsakome, turite laiko, tai ir ieškokite mėšlo savo inpuose, kas išėjo pro krautuvės duris, neatsakome. Tegu siunčia skundus į centrą: į Detalinės Prekybos departamentą. Kuris dabar jaunavedis tas sulauks atsakymo, kada savo anklus saps.

-- Koks gi tada bus atsakymas? -- susijuokė korespondentas.

-- Trafaretas. Ar tau, pilietie, buvo bloga miegoti ant šiaudinio pagalvio, kad dabar turi tuziną anūkų? Mes psichologai. Mes neišsime atsakymo kišenėje. Gatavas ant liežuvio. Tam ir tarybinė prekyba. Tam ir planai pramonėje.

morale), kurio vardu užpirti sklypą ir jį išlaikyti lietuvių nuosavybė. O tatau padaryti galima ypač su pasaulio lietuvių ir jų organizacijų talka.

Kun. P.M. Urbaitis, saleziečių atstovas, atvykęs iš Romos į JAV šiuo metu yra apsistojęs Clevelande ir čia veda pasitarimus virš minėtu klausimu su organizacijų vadovais ir paskirais asmenimis.

Kun. P.M. Urbaitis pasiliks Clevelande iki lapkričio 14 d. ir norintieji gali su juo susisiekti telefonu 486-0273.

REZISTENCIJA

ROMANAS

R. SPALIS

Kaina \$6.00

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

J. Bagdono paroda Detroite

Sekmadienį spalio 18 d. Detroito Lietuvių Namuose buvo atidaryta dail. J. Bagdono tapybos kūrinių paroda. Parodoje išstatyta 60 aliejinės, tempera ir pastelinės tapybos kūrinių. J. Bagdonas yra prityręs parodų ruošėjas, tad ir šią parodą įrūšė taip, kad lankytojas jautėsi esąs tikroje meno galerijoje. Vien tik atidarymo dieną parodą aplankė apie 200 asmenų. Tai rekordinis skaičius Detroite.

Parodą globojo L.Š.T. Stasio Butkaus kuopa. Kuopos valdybos kultūrinės sekcijos pirmininkas Jonas Švoba atidarydamas parodą pasakė trumpą kalbą. Savo kalboje J. Švoba trumpai perbėgo dailininko nuveiktą kūrybos kelią, pažymėdamas, kad J. Bagdonas savo pirmą individualią kūrinių parodą suruošė Kaune 1933 m. turedamas tik 21 m. am-

žiaus. Vėliau J. Bagdonas dalyvaudavo visose dailininkų s-gos ruošiamose parodose Lietuvoje ir užsienyje. Tame savo kūrybos laikotarpyje dailininkas J. Bagdonas buvo realistas ir 1938 m. už figūrinės tapybos kompoziciją laimėjo pirmą Valstybinę premiją. Iš Vokietijos emigravo į Pietų Ameriką - Kolumbiją ir ten dešimt metų dėstė valstybinėje dailės akademijoje ir vėliau kolegijose. Tame laikotarpyje dailininkas pradėjo reikštis abstraktinėje formoje. Prieš vienuolika metų J. Bagdonas atvyksta į JAV ir apsigyvena Washingtone, kur įsteigia savo studiją ir meno galeriją. Dail. J. Bagdonas buvo pirmas lietuvis dailininkas kuris prieš 10 metų išdrįso išeiti į lietuvišką visuomenę su grynai abstraktinės formos tapyba.

Dailininko kūryba turinio atžvilgiu kartais mums sunkiai suprantama, betgi savo spalvomis ir įvairia išpildymo technika patraukia žiūrovų akis ir jausmus.

Žiūrėdami į J. Bagdono kūrinius matome chaotiškas formas apšviestas mistiškais šviesomis, kurios kartais nuiteikia lyriškai, o kartais į mus kalba. Žiauriai vaizdais, nukeldamos mus į chaotiškąjį pasaulį, reikia manyti į dailininko pasąmoninius išgyvenimus.

L.Š.T. St. Butkaus kuopos kultūros sekcijos vadovas J. Švoba baigdamas savo žodį pakvietė dail. J. Bagdoną tarti keletą žodžių. Dail. J. Bagdonas padėkojo Detroito šauliams už parodos globą. Jis nekalbėjo apie savo kūrybą, o tik pasakė: Iškite mane ir skaitykite...

Paroda tęsiasi visą sa-

Atidarant parodą. Vidury Jonas Švoba. Dešinėje dail. J. Bagdonas.

K. Sragausko nuotrauka

Dail. J. Bagdonas tarp detroitičių parodoje. Iš kairės: O. Ambrazevičienė, dail. J. Bagdonas, V. Černienė, M. Šimkienė, ir gen. J. Černius.

K. Sragausko nuotrauka

ŠTAI KAIP ŠVYTURYS PRISTATO JAV MARINUS

Liepos mėnesį pasirodęs Švyturys (Vilniuje) įdėjo savo bendradarbio A. Mažuolio rašinį: žudikų mokykla.

Jau pats rašinio pavadinimas nurodo su kokia Amerikos vyriausybės iškoma kooperacijos dvasia Švyturys žiūri į tą "kooperaciją".

vaite per kurią detroitiškai turėjo progos aplankyti ir pasidžiaugti spalvinga dailininko tapyba.

Dalis kūrinių pasiliko pas Detroito lietuvius, kurie puoš jų namus. Savaitės bėgyje parodą aplankė virš 300 žmonių.

A. Grinius

Reiklesnė valstybė neįsileistų tokio leidinio į savo teritoriją. Rusai dėl tokio Raudonosios Armijos pavaizdavimo atsilieptų demaršais ir notomis. O čia, Amerikoje, vartome tą leidinuką ir stebimės jo misinformacija ir šmeižtų narša. Toks jau yra skirtumas tarp laisvos, demokratinės santvarkos ir stipriai susicementavusios, ilgametės diktatūros.

A. Mažuolis klaidina savo skaitytojus net informacine dalimi. Jis "inkorporuoja" marinus į "Amerikos karo laivyną". Vėliau tai atsitaiso jo atrastu terminu "jūrų pėstininkai".

Korespondentas vaizduoja Peris Island marinų stovy-

lą, pasigavęs davinių iš Vokietijos spaudos.

Marinas, anot korespondento, iš pat pirmųjų dienų treniruojamas būti klusniu žudynių įrankiu. Stengiama si išmušti iš kareivio bet kurį žmoniškąjį individualumą ir paversti kareivį trokštančia žudymo pabaisa ir įrankiu savo viršininko rankose.

Štai, kaip pristatomas marinų apmokymas: buldogiški seržantai turi tik vieną tikslą — per du apmokymo mėnesius riksmomis ir smūgiais, patyčiomis ir spiūviais padaryti iš naujokų tikrus žudikus...

Ir toliau:

Tapę dvikojais žvėrimis, jūrų pėstininkai klusniai vykdo kiekvieną įsakymą, kad ir kažin koks baisus ar žiaurus jis būtų. Tada, jei tik įsakoma, jie automatiškai žudo kiekvieną, kas pasipainioja kely. Jie lieja kraują visur, kur šiuos šaudančius robotus siūnčia "taikos apaštalais" besideda Jungtinių Valstijų prezidentas ir jo generolai...

Ir tas menkutis leidinėlis švyturys tiksliai atšviečia Maskvos požiūrį į Amerikos vyriausybės iškoma "abipusį susipratimą" globalinės politikos laukuose.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

SAVE AT
Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

6%
PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE.
2 YEAR MATURITY

Paid and
Compounded
Quarterly

5%
PER ANNUM

REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

Špionažo Kazas

PIERRE NORD

(28)

-- Aš manau, kad jis laukia atidengimo kasdien jau keletą mėnesių. Bet jis užblokuotas. Jis pietavo savo klube, 2 val. 30 min. mūsų didysis šefas liepė jam palaukti klube ryšių agento, kuris atneša skubius įsakymus. Imtasi sekimo priemonių aplink pastatą, kad sukludžius jam išeiti.

Visi trys rimtais veidais toliau tęsė kelionę iki West End klubo kuriame Boyle prieš šešias savaites buvo priėmęs Dubois. Čianiekas nepasikeitė. Trys seni vyrai sėdėjo prie vieno stalo kampe.

Boyle negalėjo nuslėpti savo nustebimo, kad vietoj vieno asmens, pamatė visą tarptautinę delegaciją. Jis nusišypsojo dirbtinai, pasikeldamas iš fotelio, bet pirm negu svečiai prisiartinę, jis vėl atgavo savo įprastą linksną nuotaiką.

-- Ką aš matau? Aš galvojau, kad jūs Wonder ir jūs Dubois šiuo metu Paryžiuje vienas kitam gerkles draskote akivaizdoje garbės teismo.

-- Mes susitaikėme jūsų sąskaiton, -- natūraliai pasakė Dubois, lyg tai būtų paprastas pasikalbėjimas.

-- Aš matau. Atsisėskite. Dabar dar ne porto valanda. Taip pat ir ne whisky. Tai laikas, kaip sakant nieko. Išskyrus, gal whisky šilandien man būtų nebloggerai. Jums taip pat. Jūs esate sušalę.

Ir nelaukdamas atsakymo, Boyle pašaukė barmaną, užsakydamas keturis whisky.

-- Koks oras Paryžiuje? -- paklausė jis. Ir Dubois, tęsdamas pasikalbėjimą ta tema, at-

raportavo visą meteorologijos biuletinį, kol barmanas padavinėjo gėrimus. Kai patarnautojas dingo, Boyle prabilo:

-- Na, tai kas?

Jis atrodė susitvardęs.

-- Tai jūs, Boyle, rusams davėte kodą, -- ramiai pasakė Wonder. -- Tai jūs apkaltintote gen. Felseną. Jūs buvote vienintelis svetimšalis, kurį aš palikau ant keturių akių su Vlasovu. Tai jūs suorkstravote mūsų institucijų kiršinimo manevrą. Tai jūs suorganizavote nusižudymus. Felseno pavyko, bet Routier ne. Vlasovas dar neprisipažino žodiniai, bet tai padarė mimika ir tyla. Aš tvirtinu, kad jis pasirašys viską ką aš norėsiu.

-- Aš jus suprantu, -- atsakė Boyle, -- ir tas mus veda tiesiai prie klausimo: kaip jūs likviduosite visą šį reikalą. Su ar be skandalo? Coburn-Nutton pasiprašė žodžio.

-- Gal leisite man išdėstyti angliškąją nuomonę? Aš tam kvalifikuotas padaryti ir taip pat duoti patarimą...

Jis išsitraukė iš savo kišenės dokumentą, labai trumpą tik dvylikos eilučių ir pradėjo skaityti. Tai buvo, kas prancūzų armijoje 1914 metais buvo vadinama "vadovavimo laišku", kuris slaptai pavesdavo karininkui, sunkiose ir pavojingose aplinkybėse aukštesnę vadovavimo vietą, nežiūrint į jo turėtą laipsnį ir pareigas.

Boyle perskaitė puslapiu laiško pastabą: Patvirtinimui šio įsakymo autentiškumo, skambinkite bet kurią valandą dieną ir naktį į Whitehall tokiu numeriu..."

Jis švilptelėjo iš pasigėrėjimo:

-- Šis telefono numeris yra vyriausybėje aukščiausio asmens. Asmeniškai aš nereikalingas patvirtinimo, kad Coburn pasidarė dideliu žmogumi. O jūs ponai?

Dubois ir Wonder irgi pakratė galvomis, tuo patvirtindami, kad nesiruošia tikrinti autentiškumo.

-- 1962 metais mes įsitikinome, kad Philby buvo tretysis žmogus Burgess-Maclean aferoj, padėjęs tiems išdavikams pabėgti. Tada mes klausėme savo tarpe, kas yra ketvirtasis žmogus, padėjęs Philbiui pabėgti, -- dėstė Coburn-Nutton. -- Įtarimas krito ant Boyle, bet nebuvo jokių įrodymų. Jį rišo mokyklos draugystė su anais išdavikais, bet daugiau nieko. Jis buvo daug protingesnis už anuos tris ir niekad neikišo savo nosies iš po šnipo kaukės. Mes tik galėjome jį sekti ir man tai buvo pavesta daryti.

Vlasovo afera privertė jį atsidengti. Ir šį kartą mes turėjome įrodymą rankoje. Žudikai, kuriems buvo pavesta nužudyti Routier, buvo du jugoslaviai, kurie dirbo dėl Boyle. Mano viršininkai priėjo išvados ir be tolimesnių įrodymų, kad Boyle yra kaltas, tai viskas. Dabar kaip išspręsti šį reikalą? Mes nenorime skandalo. Atrodo, kad ir jūs pats, Boyle, dėl asmeniškų priežasčių, pageidautumėte dingti diskretiškai.

-- Aišku, -- atsakė Boyle. -- Tai bus geriausia dėl visų.

-- Taip.

-- Turite su savimi ginklą?

-- Ne.

-- Aš turiu revolverį portfelyje, kuris padėtas šalia jūsų ir manęs.

-- Niekad savo gyvenime! -- sušuko Boyle. -- Ar jūs išvaizduojate kokią skandalą aš padaryčiau klubui... Aš turiu diskretiškesnę priemonę. Aš turiu piliulę ir palieku jums rūpestį suredaguoti mano mirties raportą po skrodimo. Sakysim, tai buvo širdies smūgis! -- Ir jis nusijuokė, kitiems tylint.

-- Gerai, -- pasakė Coburn. -- Kada jūs tai padarysite.

-- Tuoj pat, -- ramiai atsakė Boyle, prarydamas piliulę.

(Pabaiga)

foto
V. MAŽELIS

Tel. HY 7-4677

- vestuvės: SPALVOTA ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN St. — Ridgewood, N. Y. 11237

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Saugus ir pelningas santaupų
investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT

"MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT" Česlovo Gedgaudo knyga jau paruošta spaudai.

Kaip žinote iš Dirvoje spausdintų ištraukų šioje knygoje iškeliama giliausia Baltų praeitis visai naujoje šviesoje, pasiremęs vėliausiais šaltiniais. Pažangos amžiuje negalime tenkintis svetimos propagandos dažnai sužalota mūsų istorija bei pro-istorė. Turime bešališkai paskelbti oficialius dokumentus ir naujausius archeologinius radinius, kurie tą mūsų praeitį garbingai nušviečia.

Knygoje medžiagos trigubai daugiau, negu buvo spausdinta Dirvoje. Be to, atskleidžiama nepertraukiama mūsų istorinė raida nuo Kristaus laikų ligi Mindaugo, kurios dar niekas nėra paskelbęs. Plačiai aprašoma senovės Baltų tikyba ir aukšta kultūra, duodama daugiau 70 iliustracijų bei žemėlapių. Negailėta pastangų, kad gražiai įrista didelio formato vertinga knyga 400 psl. puoštų kiekvieno lietuvių biblioteką.

Tie praeities klausimai savo naujumu ir netikėtumu turės sukelti kontraversijų. Diskusijoms bus progos knygai pasirodžius, — kiekvienas mūsų galėsime apsispręsti knygą perskaitę, nes duodami faktai paremti moksliniais šaltiniais, kurių sąrašas patiekiamas knygos pabaigoje (apie 150 veikalų).

Iš anksto suteikta Jūsų parama yra būtina, kad knygos leidėjams nuimtų nuo pečių rizikos našta. Todėl prašome Jus prisidėti prie visai lietuvių tautai naudingo žygio savo įnašu:

\$500.00 ir daugiau — Mecenato vardu;
\$100.00 ir daugiau — Rėmėjo;
\$15.00 — Prenumeratoriaus.

Mecenatų bei rėmėjų sąrašas bus atspausdintas knygos pabaigoje. Čekių ar perlaidas prašome adresuoti: "Gedgaudo knygos Talkai" ir siųsti komiteto išdininkui J. Kutrai: 1011 — 19 St., Santa Monica, Calif. 90403.

Reiškiamo Jums gilią pagarbą ir iš anksto dėkojame.

KOMITETAS:

Alena Devenienė, Stasė Pautienienė, Juozas Balčiūnas—Švaistas, Jonas Kutra, Algirdas Budreckas.

(IŠKIRPTI)

Komiteto išdininkui J. Kutrai,
1011 — 19 Street,
Santa Monica, Calif. 90403

Siunčiu Č. Gedgaudo istorinei knygai "Mūsų praeities
beieškant" išleisti dol.

Mano adresas:

Data

Parašas

LIETUVA CARO IR KAIZERIO NAGUOSE

Šiomis dienomis knygų skobnius pasiekė savo išvaizda išpūdinga Antano Gintnerio redaguota knyga: Lietuva caro ir kaizerio naguose.

Tai ypač ilgai autoriaus rinktų memuarų, pasitraipų, nuobirų, iškarpių, savo atsiminimų antologija. Knyga turi apie 500 puslapių ir bent 100 iliustracijų. Tai yra tikrai įdomus leidinys apie Pirmojo pasaulinio karo įžangą į Lietuvos teritoriją.

Kaip išeities punktas labai plačiai išdėstytas įvadas į Pirmąjį karą, carinės Rusijos griūvančios santvarkos ramsčių ir puvimo schema. Karas rytų fronte, kuris savo siaubingumu užgriuvo ant Lietuvos. Lietuvos gyventojų išpūdziai, vargai, mirtys ir kančios siautėjant, pirma, rusų įvestai fronto padėčiai, vėliau, vokiečiams okupavus, egzokutyvinė vokiečių tvarka.

Tai buvo metai ekonominio alinimo, politinės priepaudos, atsargių pastangų tvarkyti lietuviams savybėje. Nuostabių atliepiu šios antologijos faktai patvirtina puikiuos K. Barėno knygos — kronikos Tūbo to Gaidžio metai tezes, kur matome kaip brendo esminis Nepriklausomybės laimėjimui elementas — tolimo, neraštingo užkampio ūkininkas. Su tokiu ūkininku mes sueiname ir Gintnerio antologijoje, kur jau ne kūrybiniai sintetizuoti Barėno ūkininkai, bet realūs iš memuarų išimtieji svarsto, ar gali būti karas tarp vokiečio ir maskoliaus? Jie supran

ta karą, kaip turnyrą ply name lauke, ir nustato, kad geriausia vieta tokiame susidūrimui tinka plyni laukai prie Virbalio.

Kelių dešimčių asmenų memuarai suteikia neįkainojamos vertės medžiagą, kuri, ateity, bus neišsenkamas šaltinis būsimiems buitės istorikams bei beletristams. Įvykių fonas čia gana su tirštintas, autentiškas, sunkiai atrandamas be daugio asmenų atsiminimų koncentracijos viename tome.

Autoriaus patriotizmas pulsuoja knygoje ir skyrių pavadinimuose. Karo pradžia ir monarchijų žuvimas; Kas matyta ir pergyvena; Lietuva ugnies ir parako dūmuose; Sunki okupacija spaudžia Lietuvą; Lietuviai kenčia, priešinas, kovoja; Laisvo gyvenimo aušra, viltys ir lūkesčiai.

Pagrindinė įvykių vieta yra Suvalikija. Bet kitos Lietuvos teritorijos vietos plačiai liečiamos ir tas visas kaleidoskopas susumuoja bendrą vaizdą, be didesnės koncentracijos į tik vieną sritį. Kaip ir natūralu laukti, ir tai aptaria pats autorius, čia nėra nei istorinė studija, čia nėra pretenzijos į išsamumą ir net į absoliučią įvykių tikrovę. Kai kada viskas atremta vien tik pasakotojo atmintimi. Tačiau vardai, vietų pavadinimai, jau išlieka ir liks o kitu atveju visa tai būtų likę užmarštyje. Prisimena Petro Rusecko antologijos: Knygnešiai, Savanorių žygiai, Lietuva Didžiajame kare.

Dalis Grandinėlės šokėjų spalio 31 jaunimui suruoštame pobūvyje pasirodė tokiose kostiumuose. J. Garlos nuotrauka

Sunkiausiose išeivijos aplinkos sąlygose Antanas Gintneris surinko medžiagą apie įvykius prieš pusimtį su viršum metų.

Teko pastebėti, kad autorius nerado, pav. istorijos apie lietuvių įkaltus prie Mažeikių, kuriuos visus (bene 30 asmenų) sušaudė vokiečiai. Jų garbei, vėliau, buvo viena iš miesto gatvių pavadinta "Kankinių gatvė". Tai bene buvo viena iš ryškesnių masinių egzekucijų vokitmetėje.

Pedantai istorikai ataras istorinių prasilenkimų dėl caro arešto, tremties, rasputiniškų detalių, dėl Sarajevo atentato. Tačiau, knygoje, tai yra prabėginiai elementai, neturi esminio ryšio su knygos turiniu.

Impozantiškas tomas buvo išleistas prenume-

ratos būdų. Todėl ir jo platinimas yra lengvesnis.

Tokios memuarinės literatūros gali parūpinti tikrai išeivių visuomenė. Okupuotoje Lietuvoje kiekvienas atsiminimas nuspalvintas savais nušvietimais, iškreipiančiais istorinę tikrovę.

Po paštininkų memuarų Antanas Gintneris davė antrą įdomų ir vertingą kolektyvinių memuarų tomą. (g)

GLUE MACHINE
SET-UP MAN
For folding cartons. Experienced on straight line and right angle gluers.
And
OFFSET PRESSMAN
Experienced in running quality printing on 25x38 and 36x49 2 color presses. Steady work. Overtime for qualified men.
ACME CARTON CORP.
6470 Miller Rd.
Dearborn, Mich.
313 — 581-4820
(79-85)

VIVAT ACADEMIA

Lietuvis jau dainuoja nuo pat jaunų dienų. Ir ta meilė dainai riša mus visus. Albumas "Vivat Academia", jaunimo įgrotas ir įdainuotas, šokių muzika linksmina visus, o patriotiniais žodeliais primena Nėmuno šalelę... Tai graži dovana jaunimui, o ir vyresniems puikus studento dienų prisiminimas. Albumo kaina \$8.50. Plokštelės gaunamos pas platintojus:

Chicagoje:

Karvelio krautuvėje, 2501 W. 71 St.
Gradinsko krautuvėje, 2512 W. 47 St.
Brazdžionio krautuvėje, 2646 W. 71 St.
Marquette Delicatessen, 2553 W. 71 St.
Feliksas Daukas, 7159 Maplewood Ave.
Endzelis, 3240 So. Halsted

Clevelande:

Dirvoje, 6907 Superior Ave.
Baltic Delicatessen, 677 E. 185 St.

Bostone:

Baltic Florist, 502 E. Broadway
Lendraitis Leonas, 450 E. 7 St.

New Yorke:

Jack Stukas, 1016 Schliefer Rd., Hillside, N. J.
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.
Pašukonis Jonas, 86-22 98th St., Woodhaven, N. Y.
Galminas Jonas, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Detroitė:

J. Gaižutis, 571 Grixdale
Sabalis Antanas, 32 Simpson Rd., Rochester, N. Y.

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

KALĖDINĖS DOVANOS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome specialiai sudarytus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970).

3 1/2 jardo angliškos vilnonės geros rūšies kostiuminės medžiagos, 3 jardai crimplene medžiagos tinkamos moteriškam puikiam kostiumui arba dviem suknėlėm, 3 jardai vyriškam arba moteriškam paltui eksportinės rūšies veluras arba wool ir cashmere medžiaga, 2 1/2 jardo vilnonės suknėlės medžiagos, 1 nailono arba cottono išeiginiai marškiniai, arba bluskiutė, 2 poros moteriškų arba vyriškų vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas yra \$95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

2 vyriški arba moteriški itališki su diržu dėvimi nailono lietpalčiai, crimplene medžiaga dėl dviejų puikių suknėlių, vyriškas arba moteriškas megstukas, vilnonis arba acryleno, 3 1/2 jardo vilnonės kostiumui medžiagos su įrašu "all wool made in England", 1 puiki gėlėta vilnonė skarelė.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis yra \$95.00.

Taip pat, mielai dedame į šiuos arba kitus rūbų siuntinius dalykus, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir pageidaujami. Dirbtinio Mink (audinės) kailio paltui viršus 40.00, vilnonės gėlėtos skarelės 5.00, vyriški arba moteriški nertiniai 12.00, nailono marškiniai 8.00, nailono lietpalčiai 11.00, gėlėtos nailono skarelės \$2.00, nepermatomo nailono suknėlės 11.00, puikūs vilnoniai moteriški šaliai, 9.00, ir kita.

Už \$36.00 pasiunčiame maisto siuntinį iš specialiai parinktų produktų. Priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiunčiame pinigus ir t.t.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras),

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2 ENGLAND.
TELEF. 01 739-8734.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS SEKMA, LAPKR. 15 D.

L.V.S. Ramovė skyrius Clevelande Lietuvos kariuomenės šventės minėjimui numatęs tokią programą:

Minėjimas įvyks sekmadienį, lapkričio 15 d., 10:30 val. pamaldomis Šv. Jurgio bažnyčioje.

Organizacijos prašomos pamaldose dalyvauti su vėliavomis.

Po pamaldų, 12 val., parapijos salėje, bus sekanti programa:

Pagrindinį žodį tars prof. Aldona Augustinavičienė, išrinkta 1970 metų Clevelando iškilia piliete.

Pasitaręs su kitais skyriaus valdybos nariais, pirmininkas V. Knistautas pakvietė iš Kanados, ten atvykusią iš Lietuvos Mariją Skriskienę, išbuvusią 20 metų tremtyje Sibire. Ji atliks savanorių-kūrėjų pagerbimą prisegdama jiems gėles programos metu.

I Ramovės ruošiamą Kariuomenės šventės minėjimą atvyksta Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdybos pirmininkas V. Tamošiūnas su atstovais ir įteiks žymenį pasižymėjusiam šauliui.

Prašomi visi buvę šauliai šaulės gausiai dalyvauti kariuomenės šventės minėjime ir po oficialios da-

Ramovėnų ypatingas vaidmuo Clevelande

LVS Ramovė Clevelando skyriaus valdyba. Sėdi iš kairės: Pranas Mainelis, pirm. Vladas Knistautas, Linas Staškūnas, Zigmars Tarutis ir Antanas Jonaitis. J. Carlos nuotrauka

Rengiantis Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimui, kuri įvyks lapkričio 15 d. Clevelando ramovėnai stengiasi šventę padaryti įvairesnė.

L.V.S. Ramovė skyrius Clevelande savo veiklos apimtyje turi kelias ypatingesnes pareigas negu ramovėnai visur kitur Amerikoje.

lies turės progos pabendravauti su Centro Valdybos atstovais.

Programai pasibaigus, Ramovėnai dalyvaus Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamuose pietuose toje pačioje salėje.

Visuomenė kviečiama dalyvauti visoje tos dienos programoje.

Tie visi darbai tenka vadovauti skyriaus valdybai, kurią dabar sudaro energingas, iš Australijos prieš 10 metų su šeima atvykęs, Vladas Knistautas, 10 metų darbuojąs valdyboje, dabar jau 5 metai pirmininkas; vicepirmininkas -- Linas Staškūnas; sekretorius -- Zigmars Tarutis; išdininkas -- Pranas Mainelis; parengimų vedėjas -- Antanas Jonaitis, Jr.

Skyriaus veikla: rūpinasi savanorių - kūrėjų reikalais. Savo skyriuje jie turi apie 10 savanorių-kūrėjų. Renka aukas ir šelpia invalidus savanorius - kūrėjus. Įvairiomis progomis pirmininkas pasistengia, kad tie veteranai būtų visuomenės prisimenami ir pagerbiami, kad ir prisegimu gėlių Vasario 16-tą kiekvienais metais, kai jie dalyvauja minėjimuose.

Kasmet rengia Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą, kiekvienu atveju skirtinga programa. Vasaromis rengia gegužines išdui papildyti Savo mažais ištekliais remia žurnalą Karį ir laiks nuo laiko paremia Dirvą. Praeitą pavasarį skyrius pirmutinis davė \$100 Grandinėlės išvykai į Pietų Ameriką.

Esant opiam klausimui su išigijimu Clevelande naujų lietuvių namų, skyrius taip pat buvo pirmutinis paskyręs iš savo kuklių pajamų \$216 namų šėrams, ir laiks nuo laiko prisideda aukomis šiaip lietuviškiems reikalams.

Tai ką viršuje suminėjam, gal ir pakaktų skyriaus veiklos atveju -- jeigu tai būtų viskas. Tačiau štai dar kas seką:

Clevelando Ramovės skyrius gali skaitytis globėju Karininkų Ramovės nepriklausomybės laikais dovanotų Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželiui Dr. Basanavičiaus ir Dr. Kudirkos paminklų.

Darželį steigiant, 1931-32 metais susirašiau su dr. gen. V. Nagevičium, ir Karininkų Ramovė paskyrė mjr. Aleksandrą Ardicką Kaune nuleidinti Basanavičiaus biustą ir parūpinti Darželiui planus - braižinius. Dr. Basanavičiui biustas buvo pastatytas 1933 metais.

Vėliau, pradėjus statydinti Darželyje Dr. Kudirkai paminklą, vėl gen. Nagevičiui tarpininkaujant, Ramovė padovano-

jo Dr. Kudirkos biustą. Jo darbu paskyrė rūpintis mjr. Simą Narušį ir jį igaliojo atstovauti Ramovę Dr. Kudirkos paminklo atidengimo iškilmėje, pilnoje karininko uniformoje, 1938 metų spalio 2 d.

Kai 1936 metais I Pasaulinio karo Amerikos Legijonas steigė Taikos Darželį ir sumanė gauti po pėdą žemės iš visų Clevelande gyvenančių tautų kraštų, supylimui po Taikos Paminklu, tos žemės iš Lietuvos prikaimė Palangoje dalyvavo kpt. O. Žadvydas, dabar gyvenąs Kalifornijoje. Jo parašas yra tos žemės padovanojimo akte, Legijono skyriaus įstaigoje, kur laikoma ir puošni dėžė kurioje žemė buvo atvežta į Clevelandą.

Toliau, visi privalome atsiminti, Clevelande gyvenęs iš tremties atvykęs, čia netikėtai miręs yra palaidotas Lietuvos Respublikos Prezidentas ir Ginkluotų Pajėgų Viršininkas Antanas Smetona. (Mirė sausio 9, 1944 m.)

Ižymiausias Ramovėnas, dr. gen. V. Nagevičius, irgi iš tremties atvykęs į Clevelandą, čia gyvenęs ir čia palaidotas (mirė 1954 m. rugs. 18 d.). Kitas plačiai žinomas, iš tremties atvykęs Kavalerijos Štabo Viršininkas gen. Kazys Tallat-Kelpša, taipgi čia palaidotas (mirė 1968 m. vas. 22 d.).

Greta kitų jau mirusių ir čia palaidotų ramovėnų, Clevelando skyrius laiko ypatinga pareiga pagerbti ir tuos žymiuosius. Kas metą, kapinių lankymo dieną, po pamaldų bažnyčioje, nuveža vainiką į mauzoliejų prie Prezidento A. Smetonos karsto. Aplan-ko kapines kur palaidoti kiti, juos taipgi pagerbia išmeigdami prie kiekvieno kapo Lietuvos vėliavėles.

Kazys S. Karpius

PARDUODAMAS NAMAS

Atidaryta sekmadienį nuo 1 iki 4 val. p. p., 18815 Chickasaw prie E. 185 St. Žemiau \$20,000. Bungalow. 3 miegamieji. Valgomasis kambarys.

GEORGE KNAUS
Real Estate
819 E. 185 St.

Jūs džiaugsitės gyvenimu daugiau su State Savings MĖNESINIŲ ČEKIU

Mes siųsime Jums čekį sekantį mėnesį -- ir kiekvieną mėnesį -- kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatą -- Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIU.

Skambinkit ar atėikit pilnomis smulkmenom nemokama patarnavimo!

State Savings
AND LOAN COMPANY
4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

Lietuvių Diena

Lietuvių Dienoje, rengiamos abiejų Apylinkių Valdybų numatytoji vietinių meno pajėgų programa praturtinama atvykstančiais vienos šeimos menininkais -- dail. dr. Marijos Žukauskienės dailės kūrinių paroda ir dramos aktorius Vitalio Žukausko humoro pasauliu.

Dail. dr. M. Žukauskienė gimusi Kaune. Mediciną pradėjo studijuoti Vytauto Didžio universitete ir baigė 1948 m. Austrijoje, Innsbruke. Bet daktaro profesija jai nebuvo prie širdies ir JAV ėmėsi studijuoti meną Indiana Universitete, Washington -- School of Arts ir Student Art League New Yorke. Baigusi meno studijas dail. M. Žukauskienė, su dideliu pasisekimu yra surengusi savo kūrinių parodas daugely lietuvių apgyventose vietovėse ir taip pat amerikiečiams.

Dailininkė į Clevelandą pakviesta pirmą kartą ir jos kūrinius matysime rengiamoje Lietuvių Dienoje. Parodos atidarymas įvyks lapkričio 8 d. 1:30 val. Po atidarymo, 2:00 val. pamatysime ir išgarsime scenoje, visiems gerai žinomą, dramos aktorių, humoristą Vitalį Žukauską, kuris 25 metus yra atidavęs didelį įnašą teatralinėje veikloje.

Nepraleiskime progos ir taip pat gausiai dalyvausime lapkričio 7 d. 7 v.v. (šeštadienį) mūsų vietinių meno jėgų koncerte, kur išgarsime iškilią pianistą A. Kuprevičių, jaunimo kanklių orkestrą su soliste Grigaliūnaite ir Clevelando Vyrų Oktetą. (ef)

Gediminas Žebertavičius per Dirvą paaukojo 20 dol. pagėbusių iš Sovietijos Brazilinkų gynybos reikalams.

Auka persiūsta ALT Clevelando skyriui, kuris visas surinktas aukas persiųs ALT centro valdybai.

Vytauto Igno kūriny "Smūtkelis" yra iškabintas Clevelando meno muziejuje vykstančioje Print Club of Cleveland parodoje.

LIET. OPEROS SOLISTŲ KONCERTAS

Religinės šalpos Komiteto pakviesti Clevelandan atvyksta didieji Liet. Operos dainos ir muzikos menininkai: Stasys Baras, Aleksandras Kučiūnas ir Jonas Vaznelis, kurie duos didžiulį koncertą gruodžio mėn. 12 d. Naujos parapijos salėje. Galimas dalykas, kad prieš šios trijulės prisijungs ir aukštai iškilusi solistė, Danutė Stankaitytė.

Koncerto bilietus galima užsisakyti paštu ar telefonu pas šiuos asmenis -- O. Žilinskienė, tel. -- 449-1703, Z. Obelenis, 531-3900, H. Stasas, 486-2111, A. Sušinskas, 531-7727 ir L. Keženis, 481-9141. Bilietų kainos: nuo 4 iki 1 dol.

Lapkričio 15 d. koncerto bilietai bus pardavinėjami abiejose parapijose po lietuviškų pamaldų.

Dail. A. J. Vaikšnoras įteikė Rel. šalpos Komitetui savo kūrinių, kurį būtų ke- liu gaus vienas laimingasis gruodžio 12 d. koncerto metu. Tai didelio formato paveikslas "MISKO FANTAZIJA". Jo kaina \$600.00.

ASD ir Korp! Vytis Clevelando skyrių metinė šventė įvyks lapkričio 14 d. 7:30 v. v. Čiurlionio ansamblio namuose.

PARDUODAMI NAMAI

Geltonų plytų, 10 metų senumo. Viskas ant vieno aukšto. Trys miegamieji, valgomasis, moderni virtuvė. Padalytas sklepas. Du garažai. Nemažas sklypas. Richmond Heights, Nebrangus.

Beverly Hills prie Char- don Rd., Euclide. Tuščias, plytinis šešių kambarių namas. Du židiniai. Valgomasis. Padalytas sklepas. Garažas. Neperbrangus. Galima išmainyti į jūsų namą.

Turim du gerus namus prie E. 185 gatvės. Abu namai turi aluminium siding.

Norintieji pirkti ar parduoti krepkitės į

EAST SHORE REALTY
Realtor -- Juozas Mikonis
UMLS

481-6900 731-9400
531-2190 (82-84)

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum -- 6 months maturity
5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum -- 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum -- 2 year maturity

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą -- kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvis. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

AUKOS BRAZINSKŲ GYNYBOS REIKALAMS

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba sutartinai su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu rūpinasi iš Sovietinės Rusijos į Turkiją pabėgusių Prano ir Algirdo Brazinskių reikalu. Vliko nariai palaiko ryšius už JAV ribų, Alt'a įsipareigojo padengti išlaidas, kurių susidaro nemažos sumos. Susitarta su Vliku, kad šiam reikalui organizacijų ar privačia iniciatyva renkamos aukos prašomos persiųsti Alt'os valdybai, adresu: Lithuanian American Council, Inc. 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636. Siunčiant aukas prašoma pažymėti, kad skiriama Brazinskių bylai vesti.

• **Lietuvių Tautos Genocido** paroda visa nufotografuota ir padarytos skaidrės. Jas galima įsigyti Alto biure: Lithuanian American Council, Inc., 6818 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636. Vieno komplekto kaina 50 dolerių.

Parodos skaidrės vertos rodyti lituanistinėse mokyklose ir visai mūsų visuomenei, bei svetimiešiams.

• **Lietuvos Vals tiečių Liaudininkų** Sąjungos Rinkimų Komisija praneša, kad į Centro Komitetą yra išrinkti: J. Bertasius, J. F. Daugėla, A. Kučys, M. Mackevičius, V. Sruogienė. Į Revizijos Komisiją: A. Lunekas, M. Simokaitis, J. Urbelis. Į Garbės Teismą: S. Baltūsis, B. Matulionis, A. Novickis. Rinkimai buvo pravesti korespondenciniu būdu.

• **Amerikos Lietuvių Tarybos** metiniame suvažiavime laukiama dalyvaujant skyrių ir bendradarbiaujančių organizacijų atstovų. Suvažiavime bus svarstomi svarbūs klausimai reikšmingai Alto organizacijai ir Lietuvos laisvinimo darbui.

Suvažiavimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 14-15 dienomis, Bismarck viešbutyje, Chicagoje. Pradžią — lapkričio 14 d., 9 val. ryte.

• **Leonardo šimučio**, ilgamečio Alto pirmininko ir dabartinio garbės pirmininko, parašyta Amerikos Lietuvių Tarybos istorija jau atiduota spausdinti. Knyga bus plačios apimties, paremta dokumentais ir, be to, labai įdomiai parašyta.

• **Elenos Kepalaitės** skulptūros kūrinių paroda atidaryta Phoenix Galerijoje, 939 Madison Ave., New Yorke, lapkričio 3 d.

Elena Kepalaitė su savo skulptūros ir tapybos kūrinių dalyvavo New Yorke, New Jersey, Connecticut, Philadelphijoje, Montrealyje ir Australijoje.

1968 metais jos bronzos skulptūrą nupirko Pennsylvania's Dailių Menų Akademija, o neseniai vieną jos kūrinių įsigijo ir New Yorko Modernaus Meno Muziejus.

Apie jos kūrybą yra labai gražiai atsiliepęs garsusis skulptorius Jacques Lipšcas.

BOSTON

LITUANISTINĖS MOKYKLOS BANKETAS

Šį rudenį Bostono lituanistinėje mokykloje užsiregistravo 124 mokiniai.

Tėvų komitetą sudaro: pirm. inž. Brutenis Veitas, sekr. Dalia Lizdenienė, išd. Juozas Navickis ir nariai Irena Baškienė ir Vida Hodzis.

Mokyklos tėvų komitetas lapkričio 14 d., 6 v. v. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje rengia banketą. Meninę programą išpildys jaunas pianistas Saulius Cibas. Bus šokiai ir vakarienė.

Bostono ir apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti į šį banketą. Savo atsilankymu paremsite lituanistinę mokyklą.

Stalus prašome jau dabar užsisakyti pas D. Lizdenienę tel. 731-0188, arba pas inž. B. Veitą tel. 843-2146.

LEONO URBONO PARODA

Lapkričio 13 d., 6 val. vakare Bostone Tautinės Sąjungos namuose atidaroma dail. L. Urbono tapybos darbų paroda. Tose pačiose patalpose viršutinėje salėje 8 v. v. jis skaitys diskusinio pobūdžio skaidrėmis iliustruotą paskaitą.

Parodoje numato išstatyti apie trisdešimt savo pastutinių kūrinių. Šalia to bus ir aplankas su mažesnio formato nerėmuotais dar-

bais, Paroda rengti padeda Bostono Bendruomenės Kultūros Klubo Komitetas. Paskaitą apie "Minties ir vaizdo formavimosi pasąmonę" skaitys, kaip šio Kultūros Klubo svečias.

Bostone dailininkas apsištos pas Viktorą Kubilių Kultūros Klubo Komiteto pirmininką.

Lapkričio 20-22 d. dail. L. Urbono paroda įvyks Hartforde, Amerikos Lietuvių Piliečių Klube.

• **Novelės konkurso** jury komisijai atmetus novelę "Tykiai Nemunėlis teka" (žiūr. Dirva Nr. 81), autorių "Norimą" prašome pranešti kuriuo adresu grąžinti rankraštį.

"Tikybės Vadovėlis" sekančiam kun. K. Žitkaus paruoštas "Tėve Mūsų" ir "Tikiu" perredaguotas ir išleistas 1958 m. galima gauti LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID, 64-09 56 Rd., Maspeth, N. Y. 11378. Kaina \$1.00. Mokykloms galima gauti su nuolaida \$0.50 egz. "Tikybės Vadovėlis" yra taip sureduotas, kad mokinyš išmokęs jame esančias žinias bus pasiruošęs priimti Pirmąją Komunią ir Sutvirtinimo Sakramentą.

Ten pat galima gauti. "Mano Katekizmas" — 4-6 metų vaikučiams taip pat gaunamas, kaina \$0.25. Liko nedaug.

"Kova Prieš Dievą Lietuvoje" kaina \$1.00.

"The War Against God in Lithuania" kaina \$1.00.

OPPORTUNITY for PROFESSIONAL HELP for 450 BED MEDICAL CENTER REGISTERED NURSES For all services & all shifts. Good starting salary. Plus shift differential for evening & night duties. REGISTERED DIETITIAN ADA THERAPEUTIC MALE OR FEMALE X-RAY TECHNICIAN REGISTERED Salary commensurate with experience & ability. EXCELLENT FRINGE BENEFITS. Such as: 100% paid Health & Life Insurance and Retirement. Apply call or write to Personnel Director MEMORIAL MEDICAL CENTER P. O. Box 6688 Station C Savannah, Ga. 31405 (78-92)

Skautų vadovų ir vadovių suvažiavimas Clevelande

Spalio 31 d. ir lapkričio 1 d. Clevelande įvyko gausus skautų ir skaučių vadovų suvažiavimas. Suvažiavimas vyko Tėvų Jėzuitų pašilso namuose Parmoje. Dideli ir gražiai įrengti pastatai bei aplinkui dideliais medžiais apaugęs parkas sudarė labai jaukią ir malonią aplinką visiems susirinkusiems ne tik gražiai pasitarti bei pabendrauti, bet ir po miestų triukšmo maloniai atsigaivinti.

Techniškuosius šio suvažiavimo organizavimo darbus atliko iš clevelandiečių skaučių bei skautų vadovų sudarytas komitetas pirmininkaujant s. dr. inž. Stepui Matui ir registracijos bei atskaitomybės reikalus tvarkant v. s. Pr. Karaliui.

Į suvažiavimą atvyko 116 asmenų, jų tarpe 67 skaučių vadovė ir 49 skautų vadovai. Atskiromis vietovėmis suvažiavimo dalyviai pasiskirstė taip: Iš Chicago — 12 skautininkų ir 25 skautininkės, iš Clevelando 12 skautų vadovų ir 12 skautininkių, iš Kanados (Toronto, Hamiltono, St. Catherines ir Londono) 8 skautininkai ir 7 skautininkės. Iš kitų vietovių, kaip tai Bostonas, Worcesteris, Waterburis, Hartfordas, New Yorkas, Philadelphia, Detroitas, Omaha ir kt. 17 skautų vadovų ir 23 skaučių vadovės.

Su važiavimu atsilankė visi vyriausi vadovai: LSS Tarybos pirm. v. s. A. Saulaitis, LSB vyriausias skautininkas v. s. P. Molis, LSS vyriausia skautininkė s. L. Milukienė ir vadijų nariai. Be to, atvyko buvusieji vyriausi skautininkai: s. v. M. Jonikienė, v. s. O. Zailskienė ir v. s. Vl. Vijeikis, LSS vyr. kapelionas v. s. kun. J. Vaišnys SJ, sąjungos pirmūnas v. s. P. Jurgėla ir pirmasis Lietuvos skautų brolijos vyriausias skautininkas v. s. V. Šenbergas.

Šeštadienį, 9 val. ryto, įnešus vėliavas suvažiavi-

mas pradėtas Lietuvos Himnu. Po to s. dr. St. Matas rengėjų vardu pasveikino susirinkusius ir pakvietė bendram suvažiavimui vadovauti LSS Tarybos pirm. v. s. A. Saulaitį. Tarybos vicepirmininkė v. s. Kurgonienė perskaitė gautus raštus sveikinimus ir žodžiu dar sveikino v. s. V. Šenbergas ir v. s. P. Jurgėla.

Po sveikinimų LSS Tarybos pirm. v. s. A. Saulaitis padarė trumpą pranešimą apie skautų sąjungos veiklą ir toliau buvo svarstomi bendri sąjungos veiklą liečią klausimai.

Po pietų vyko atskiri brolijos ir skaučių seserijos posėdžiai. Šie posėdžiai buvo tęsiami ir sekmadienio rytą.

Sekmadienį, 12 v. vietos koplyčioje v. s. kun. J. Vaišnys S. J. atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Po pamaldų, papietavę, visi susirinko į salę ir čia užbaigė dvi dienas trukusį labai jaukų, draugišką ir malonų susirinkimą. Suvažiavimas baigtas Tautos Himnu ir Marija, Marija. Prieš išsiskirstant, visi dar buvo pakviesti pasivaikinti Clevelando skautininkių paruoštais skanėstais ir vietos šeiminkių kava. Iš čia vieni tuoj sėdo į autobusą ir mašinas kelienei į namus, o kiti dar bent porą valandų dalijosi prabėgusiais įspūdžiais. (vk)

VIRŠUJE: LSS vadovų ir vadovių suvažiavimo Clevelande dalyviai. J. Carlos nuotrauka

Č. GEDGAUDOS KNYGAI "MŪSŲ PRAEITIS BEIEŠKANT" AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

Dr. G. Petersonas, Dearborn, Mich. — \$100.00, M. Aukštuolis, Springdale, Conn. — \$100.00, J. Koncevičius, Lawrence, Mass. — \$100.00, J. & G. Matukas, Long Island, N. Y. — \$25.00, J. Adomaitis, Chicago, Ill. — \$10.00, A. Kušlis, Watertown, Conn. — \$100.00 (visų aukos buvo pasiųstos tiesiog "Vilties" leidyklai).

Algis A. Regis, Chicago, Ill. — \$15.00, P. Karosas, New Britain, Conn. — \$15.00, V. Šmaižys, Winnepego, Kanada — \$15.00, dr. G. Petersonas, Dearborn, Mich. — \$15.00, J. Kazitėnas, Kenosha, Wisc. — \$15.00, prof. A. Varnas, Chicago, Ill. — \$50.00, P. Linkus, Edwadsburg, Mich. — \$15.00, B. Jonynas, Santa Monica, Calif. — \$15.00, dr. K. Gudaitis, Warren, Ill. — \$15.00, G. Statkienė & R. Jarmolavičiūtė, Caracas, Venezuela — \$50.00, Ant. Gegaudas, Kencsha, Wisc. — \$15.00.

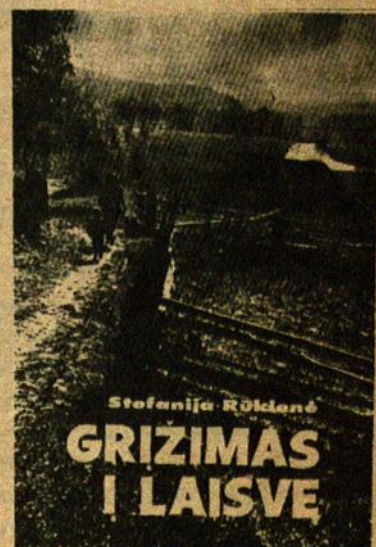
Šių aukotojų pinigai įnešti į Santa Monica Bank, ein. sąsk. 0009.

Laukiame augiau aukų, o paaugojusiems tariame nuoširdų ačiū.

Jonas Kutra, Komiteto išd. 1011 — 19th Street Santa Monica, Calif. 90403.

JAU IŠĖJO IŠ SPAUDOS

SIBIRO TREMTINĖS UŽRAŠAI

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti Stefanijos Rūdienės atsiminimų II dalį "Grizimas į laisvę".

..... egz. kietais viršeliais, kaina 6 doleriai;

.... egz. paprastais viršeliais su aplanku, kaina 5 doleriai

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Inž. Eugenijus Bartkus sveikina su JAV respublikų partijos pirmininku Rogers C.B. Morton respublikų taut. grupių konferencijoje Washingtone. Morton prie švarko turi prisisegęs žetoną "Polish Power".

Detroito Tarptautiniame Institute suruoštoje tautybių mugėje dalyvavo ir lietuviai. Nuotraukoje Mirta Mikėlionienė, Rožė Bilaitienė, Stefa Kaunelienė ir Stasė Hotrienė prie lietuvių stalo.

K. Sragausko nuotrauka